

Непоінформований означає здоровий

ЧИ ДІЄВА ЗАБОРОНА РЕКЛАМИ ЦИГАРОК, ЧИННА ВЖЕ ПОНАД МІСЯЦЬ?

.11

ОБГОВОРИМО

ПРОФСПІЛКИ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ

У Будинку спілок відбулася нарада представників профспілок бюджетної сфери. Її учасники обговорили проєкт Методики віднесення посад працівників бюджетної сфери до певних розрядів ЄТС і коефіцієнтів з оплати праці

.03

ТУРБОТА

ЗАКАРПАТСЬКИЙ МУЗЕЙ ПОБУТУ ДБАЄ ПРО СПІЛЧАН

.06

ДОПОМОГА

Задля захисту громадян

Профспілки та регіональні представники омбудсманів налагодили співпрацю

.12

№ 45 (663) | 08.11.2012 РОКУ

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ВІЗИТ | Днями делегація представників данських профспілок зустрілася з керівництвом та співробітниками апарату ФПУ, її членських організацій. Зустріч відбулася в столичному Будинку спілок. .03

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ | Нещодавно відбулося засідання колегії Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки, на якому розглядалися питання подальшого вдосконалення наглядової діяльності в сфері промислової безпеки й охорони праці. .02

ПОДАТКОВА РЕФОРМА | В рамках роботи Громадської ради при Державній податковій службі України ФПУ надіслала свої зауваження та пропозиції до доопрацьованого проєкту Концепції реформування податкової системи України з урахуванням пропозицій членських організацій. .02

ГАРЯЧА ТЕМА | У ФПУ ЗАНЕПОКОЄНІ ПОВЕДІНКОЮ ТНК

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ІГНОРУЮТЬ УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»

Досвід співпраці профспілок із транснаціональними компаніями обговорювався під час тематичної міжнародної конференції, що днями проходила у столичному Будинку спілок.

Іноземні власники зневажають ставляться до законодавства України та основоположних Конвенцій МОП. За межами України поширюється думка, що українське законодавство легко можна обійти та уникнути відповідальності. Іноземні власники перешкоджають створенню профспілкових організацій на підприємствах ТНК, порушуючи законодавство України. На підприємствах діє протиправна система штрафів. Спостерігаються дискримінація за ознакою членства в профспілці та незаконні звільнення. Також набула широкої практики незаконна підміна трудових договорів на цивільно-правові угоди, було відзначено на форумі. .08

Зміна пріоритетів у державній освіті

Раїса ЧИРВА
оглядач «ПВ»

Зневажаючи до професійно-технічної освіти – спадок радянської доби, якого ми ніяк не можемо позбутися. Хоча позитивні зрушення вже є. Суспільство нарешті збагнуло, що сучасному вітчизняному виробництву потрібні саме висококваліфіковані робітники. І не лише ті, хто виконує вузькі профільні функції, а й такі, що володіють кількома професіями. На будь-який випадок життя.

ЗАПОВНИТИ ПРОГАЛИНУ

Зазвичай випускники шкіл на свій страх і ризик обирають «надійну» професію, яка їх «прогодує», переважно керуючись порадами батьків, стереотипами, що склалися в суспільстві, або агресивною рекламою певних навчальних закладів. При цьому ні абітурієнти, ні їхні батьки не мають реального уявлення про затребуваність фахівців у обраній ними галузі. Насправді ж на ринку праці, як стверджує директор Державного центру зайнятості Володимир Галицький, на одну вакансію бухгалтерів, юристів та економістів претендують біля 50 осіб. .07

Степан Кривов'язий: «Дбати про трудівників, виховувати молоду зміну» .05

ЧИ ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ НОВИЙ ДИЗАЙН ГАЗЕТИ? долучайтеся до опитування на нашому сайті www.psv.org.ua

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ | ПРОМИСЛОВА БЕЗПЕКА

ОБМЕЖИВ ПЕРЕВІРКИ – ЧЕКАЙ ЗРОСТАННЯ ТРАВМАТИЗМУ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Як інформує департамент охорони праці апарату ФПУ, у роботі колегії взяв участь заступник Голови ФПУ Сергій Українець. Під час обговорення він зазначив, що за темпами зростання смертельного й загального виробничого травматизму в Україні перше місце посідають галузі, де зменшено державний нагляд і контроль за умовами праці, обмежено доступ на підприємства державних інспекторів з плановими та позаплановими перевірками. Лідерами із травматизму вважаються підприємства з порівняно невисокими ризиками травмування – агропромислового комплексу, житлово-комунального господарства, соціально-культурної сфери, легкої промисловості та ін. Водночас там, де обмеження мінімальні, приміром на підприємствах вугільної, металургійної промисловості, темпи травматизму не мають тенденції до зростання, а навпаки – зменшуються, що підтверджує актуальність та ефективність постійного державного нагляду.

Виступаючи з цього питання, Сергій Українець висловив серйозне занепокоєння зростанням смертельного травматизму в низькоризикових галузях. Це насамперед водопровідно-каналізаційне господарство, соціально-культурна сфера, легка та текстильна промисловість тощо, де менше за всіх інспекторів допускають до планових перевірок. Тобто встановлені такі прави-

ла, що інспектори можуть потрапити з плановою перевіркою на ці підприємства, наприклад, раз на три або на п'ять років, та ще й зобов'язані завчасно попередити. На засіданні колегії наголошувалося на необхідності проведення навчання, здійснення належного контролю та запровадження новітніх технологій виробництва для запобігання травматизму, залучення до профілактичної роботи місцевих державних адміністрацій, профспілок і організацій роботодавців на обласному й районному рівнях.

Згідно з аналізом, 72% нещасних випадків на виробництві трапляються через організаційні причини. Але це не означає, що винен виключно постраждалий працівник. Справжні причини – це відсутність служб охорони праці, системи ефективного контролю за умовами праці, системи підготовки кадрів, навчання й підвищення кваліфікації, належним чином не організована роботодавцем робота із запобігання травматизму на підприємстві.

Сергій Українець також наголосив, що профспілки завжди виступали за те, що для підприємств та їх власників має бути запроваджено систему економічних стимулів щодо зниження рівня травматизму. Не тільки керівників підприємств необхідно карати за те, що вони належним чином не організували систему охорони праці, санкції мають застосовуватися до підприємства, тобто оплачуватися за рахунок власника – як штрафні, так і

Заступник Голови ФПУ Сергій Українець висловив серйозне занепокоєння зростанням смертельного травматизму в низькоризикових галузях

фото Кирилла ЛАТИШЕВА

позитивні санкції, наприклад, зниження розміру страхового тарифу у Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Представник профспілок запропонував доповісти рішення Колегії Держгірпромнагляду такими пунктами:

1. Звернутися до центральних органів виконавчої влади та обласних державних адміністрацій із пропозицією поновити роботу служб з охорони праці для консультативної, інформаційно-методичної підтримки роботодавців у питаннях організації системи охорони праці.

2. Звернутися до Фонду соціального страхування у рамках проведення заходів із профілактики виробничого травматизму й профзахворювань, щоб передбачити з 2013 року фінансування масштабного навчання в областях та районах України фахівців з охорони праці від організацій роботодавців і представників профспілок у кількості не менш як 30 тисяч.

Пропозиції профспілок підтримано колегією.

КОРОТКО

ЧЕРКАЩИНА | 5 листопада у Федерації профспілок Черкаської області підписано Угоду про співпрацю між Федерацією профспілок області та відділенням Національної служби посередництва і примирення в Черкаській області.

Угоду укладено для об'єднання зусиль сторін у вирішенні питань поліпшення стану соціально-трудових відносин, запобігання виникненню колективних трудових спорів та сприяння їх своєчасному й справедливому вирішенню.

Учасники підписання Угоди висловили занепокоєння щодо низького рівня заробітної плати, існування заборгованості з виплати зарплати на підприємствах, організаціях, установах області, «тіньової» зайнятості населення. Також було обговорено план подальших спільних заходів у сфері трудових відносин.

ВІННИЧИНА | Уже дванадцятий рік поспіль розпочинає свою роботу Школа молодого профактивіста Федерації профспілок Вінницької області.

2 листопада ц. р. відбулося перше заняття, у якому взяли участь слухачі школи – профспілкові активісти навчальних закладів усіх рівнів акредитації.

З початком нового навчального року присутнім привітав заступник голови ФПО Андрій Запорожан.

КИЇВ | 15 листопада відбувся V пленум Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України. Порядок денний: про роботу профспілкових організацій Донецької обласної організації щодо організаційного зміцнення профспілки, інформаційного забезпечення та вдосконалення форм і методів внутрішньоспілкової діяльності.

ГЕНУГОДА | ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ

ТРИВАЄ УЗГОДЖЕННЯ ПОЗИЦІЙ СТОРІН ЩОДО ПРОЕКТУ НОВОЇ ГЕНУГОДИ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

5 листопада відбулися засідання Робочої комісії об'єднаних профспілок і Спільної робочої комісії для ведення колективних переговорів із підготовки проекту Генеральної угоди на 2013–2015 роки.

Зокрема, узгоджено й схвалено окремі положення розділу I проекту Генугоди «Підвищення конкурентоспроможності національного товаровиробника та забезпечення зростання за-

йнятості», розділу II «Умови праці» стосовно оплати праці, охорони й режиму праці, соціального захисту та загальнообов'язкового державного соціального страхування, гуманітарної політики тощо. Пункти, щодо яких не вдалося досягнути компромісу, введено до таблиці розбіжностей для подальшого розгляду керівниками сторін. Наступне засідання Спільної робочої комісії планується провести 12 листопада 2012 року.

ПОДАТКОВА РЕФОРМА | ПРОПОЗИЦІЇ

ЧЕРГОВИЙ КРОК ДО СПРАВЕДЛИВОСТІ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

ПРОФСПІЛКИ схвалюють передбачене в проєкті зняття ставок ПДВ і зменшення податкового навантаження на переважно більшість громадян та вважають це левим кроком у напрямі припинення податкової дискримінації працюючих громадян, а саме: звільнення від оподаткування частини заробітної плати у розмірі, що не перевищує 1500 грн на місяць (принцип неоподаткованого мінімуму) та зняття ставок оподаткування доходів громадян до 10%, інформує департамент бюджетної політики та соціального захисту ФПУ.

Водночас профспілки категорично проти скасування низки податкових пільг і внесення до проєкту поло-

ження щодо єдиного соціального внеску.

Крім того, запропоновано: – запроваджувати податок з обороту лише за умови недопущення негативного впливу на платоспроможність трудящих і пенсіонерів;

– передбачити механізм цільового відшкодування заборгованості з ПДВ у рахунок погашення заборгованості із заробітної плати тим підприємствам, що мають борги із заробітної плати, для подальшого спрямування цих сум на зарплатні платіжні картки або особові рахунки працівників платника податку (замість передбаченого проєктом механізму погашення заборгованих сум ПДВ шляхом оформлення облігацій внутрішньої державної позики).

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ ЗНИЖЕНО?

Мінсоцполітики України повідомляє, що фактичний розмір прожиткового мінімуму в цінах вересня 2012 року у розрахунку на одну особу становив 1093 грн на місяць, для дітей віком до 6 років – 1023 грн, дітей віком від 6 до 18 років – 1305 грн, працездатних осіб – 1158 грн, осіб, які втратили працездатність, – 866 грн.

Таким чином, офіційна величина прожиткового мінімуму в середньому на одну особу, встановлена на липень – вересень 2012 року статтею 13 Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», є заниженою порівняно з фактичним розміром прожиткового мінімуму у вересні на 4,7% (в середньому на одну особу) і на 5,1% (для працездатної особи). Розрахунки Мінсоцполітики фактичного розміру прожиткового мінімуму у цінах вересня 2012 року суперечать рішенням Конституційного Суду України щодо збільшення прожит-

кового мінімуму, визначеного для осіб, які відповідно до законодавства підлягають обов'язковому державному соціальному страхуванню, на розмір ставки податку з доходів фізичних осіб. Тобто фактичний розмір прожиткового мінімуму у вересні 2012 року для працездатних осіб мав становити 1273 грн. Отже, офіційна величина прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановлена на липень – вересень 2012 року статтею 13 Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», є заниженою порівняно з фактичним його розміром, скоригованим на ПДФО, на 13,4%.

СПІВЧУТТЯ

ЦК Профспілки металургів і гірників України глибоко сумує з приводу передчасної смерті голови центрального фізкультурно-спортивного клубу «Металург» **Олександра Ростиславовича Слюсаренка**.

Майже 25 років свого життя він присвятив розвитку фізкультури та спорту на підприємствах ГМК України. Він був небайдужою, активною людиною, майстром спорту СРСР і добре розумів важливість залучення трудящих до здорового способу життя. Завдяки його організа-

торському таланту та високому професіоналізму збірна команда ПМГУ впродовж багатьох років традиційно була переможцем Всеукраїнської спартакіади трудящих промислової сфери і транспорту. В житті Олександра Слюсаренка було багато подолань, досягнень і перемог. І завжди поряд з ним була його родина та вірні друзі. Серед своїх колег, всіх спільчан Олександр Ростиславович мав авторитет чесної, гідної, надійної людини.

Профспілка металургів і гірників України, колеги і соратники з профспілкової та спортивної роботи, всі, хто працював разом з Олександром Слюсаренком, висловлюють щирі співчуття рідним та близьким покійного.

Пам'ять про Олександра Ростиславовича житиме в його добрих справах і наших серцях.

ФСТ «Україна» та весь його актив глибоко сумують з приводу передчасної смерті відомого діяча сфери фізичної культури і спорту, видатного спортсмена, заслуженого працівника профспілок України, керівника Центрального фізкультурно-спортивного клубу «Металург», фахівця високого рівня, талановитого організатора **Олександра Ростиславовича Слюсаренка**, який 6 листопада 2012 року пішов з життя на 64-му році життя.

Світла, добра пам'ять про людину відкритої душі, щирого та доброго друга і товариша, справжнього професіонала назавжди збережеться в наших серцях. Схилившись у скорботі та поділяючи біль втрати, висловлюємо глибоке співчуття родині та колегам.

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України висловлює щирі співчуття голові Черкаської облпрофорганізації Ользі Дем'янівні Жалдак із приводу тяжкої втрати – смерті чоловіка **Володимира Петровича Колодіна**.

Львівська обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України висловлює щирі співчуття нашій дорожій колезі – голові Черкаської облпрофорганізації Ользі Дем'янівні Жалдак із приводу тяжкої несправної втрати – смерті її чоловіка **Володимира Петровича Колодіна**.

У цей важкий час глибоко сумуємо разом з Вами та Вашою родиною. Вічна і світла пам'ять Володимиру Петровичу.

ВІЗИТ | ОБМІН ДОСВІДОМ

ДЕЛЕГАЦІЯ НАЙБІЛЬШОЇ У ДАНІЇ ПРОФСПІЛКИ ЗФ ВІДВІДАЛА ФПУ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Від української сторони у ній взяли участь заступник Голови ФПУ Григорій Осовий та в. о. заступника Голови ФПУ Євген Драп'ятний, заступник голови Київської обласної ради профспілок Сергій Герус, керівники структурних підрозділів апарату ФПУ, повідомляє департамент міжнародної роботи ФПУ. До складу данської делегації увійшли представники найбільшої у цій країні профспілки ЗФ та її членських організацій, загалом майже 20 осіб. Гости з Данії дізналися про діяльність ФПУ, її структуру й особливості надбання членства в українських профспілках. Також їх зацікавили найгостріші соціально-еко-

номічні проблеми, що нині існують в Україні, й участь профспілок у їх подоланні в інтересах людини праці. Нагадаємо, що данська профспілка ЗФ тривалий час співпрацює з членською організацією ФПУ

– Профспілкою працівників агропромислового комплексу України. Набуто успішного досвіду із захисту законних прав та інтересів студентів аграрних закладів освіти України, які стажуються і проходять виробничу

практику в Данії. У програмі перебування делегації данських профспілок в Україні – зустріч у Міністерстві соціальної політики, українському представництві Міжнародної організації міграції та ін.

ОБГОВОРЕННЯ | ОПЛАТА ПРАЦІ

ПРОФСПІЛКИ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ

6 листопада в Будинку спілок під очільництвом заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка відбулася нарада представників профспілок бюджетної сфери, що входять до ФПУ. Її учасники обговорили проект Методики віднесення посад працівників бюджетної сфери до певних розрядів ЄТС і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організації окремих галузей бюджетної сфери.

Як повідомив інформаційно-аналітичний центр ФПУ, в процесі розробки проекту зазначеної методики склалася непроста ситуація щодо нарахування зарплат бюджетників. Попри заповнення головного розробника документа – Науково-дослідного інституту праці, представлені ним попередні розрахунки, здійснені на основі методики, свідчать про значне зниження тарифних розрядів і, відповідно, заробітної плати працівників окремих галузей бюджетної сфери. Це не відповідає меті Концепції удосконалення оплати праці працівників бюджетної сфери, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19

січня 2011 року. Згідно з цим документом одним із шляхів розв'язання проблеми оплати праці в бюджетній сфері є вжиття заходів до поетапного підвищення заробітної плати працівників окремих галузей бюджетної сфери, виплата якої здійснюється на основі Єдиної тарифної сітки, із забезпеченням гарантій, встановлених законами про діяльність у галузі освіти, охорони здоров'я, культури і спорту.

Зазначена проблема на сьогодні так і не вирішена, незважаючи на доручення Прем'єр-міністра України Миколи Азарова від 30 липня 2012 року та повторне звернення СПО профспілок і голів п'яти профспілок бюджетної сфери до Прем'єр-міністра.

У вересні – жовтні поточного року представники Міністерства соціальної політики провели низку консультацій, нарад та засідань робочих груп із представниками профспілок бюджетної сфери та фахівцями галузевих міністерств, на яких сторони не дійшли згоди щодо запропонованого проекту методики. Разом з тим, не сприяє вирішенню ситуації той факт, що до цього часу не розроблені та не затверджені в установленому порядку кваліфікаційні характеристики професій працівників навчальних закладів і наукових установ, відповідної архітектури, історії, культури, що є основою для визначення кваліфікації працівника та складності виконуваної ним роботи. Водночас Планом заходів щодо реалізації Концепції удосконалення оплати праці працівників бюджетної сфери, затвердженою розпорядженням КМУ від 9 червня 2011 року, передбачено, що розроблено методика має передувати визначення та затвердження вищезазначених кваліфікаційних характеристик, а також перегляд існуючих, відсутність яких унемож-

ливило встановлення об'єктивної комплексної оцінки посад. Тобто за таких умов, які існують сьогодні, застосування методики призведе до необ'єктивного оцінювання посад із подальшим необ'єктивним віднесенням їх до розрядів ЄТС. Під час наради Сергій Кондрюк поінформував присутніх про те, що, враховуючи важливість питання удосконалення оплати праці працівників бюджетної сфери, Спільний представницький орган профспілок звернувся з листом до віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка з проханням провести зустріч із представниками Всеукраїнських профспілок бюджетної сфери з метою вирішення зазначеної проблеми. Також обговорювалася можливість проведення спільного засідання президії профспілок медиків, освітян, працівників культури, соціальної сфери і державних установ з питання фінансування бюджетних галузей для ухвалення рішення, що сприятиме усуненню можливих порушень трудових прав в бюджетній сфері та зменшенню соціального напруження в стабільно

ПРАВОНАХИСНИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ – ОФІЦІЙНУ РЕЄСТРАЦІЮ!

Нещодавно понад 10 незалежних правозахисних організацій, які опікувалися трудовими правами і проблемами працівників, були змушені припинити свою діяльність і закрити офіси та центри в Шеньчжені – місті на кордоні з Гон-

конгом. Як повідомляє інформаційний центр Конфедерації профспілок Гонконгу, на відміну від соціальних або таких, що займаються справами місцевих громад, організацій ніхто із захисників трудових прав так і не зміг отримати офіційну ре-

єстрацію ні на рівні провінції Гуандун, ні на рівні міста. Це робить їх уразливими навіть перед опосередкованим тиском. Ті, хто намагається обстоювати трудові права в Китаї, мають нагальну потребу в поширенні інформації

про свою роботу та підтримці з боку міжнародного робітничого руху, щоб домогтися офіційної реєстрації, визнання своєї законної діяльності, припинення тиску і можливості працювати серед людей, які потребують їхньої допомоги.

АВІАДИСПЕТЧЕРИ ОТРИМАЮТЬ ІНДЕКСАЦІЮ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

ФЕДЕРАЛЬНА ПРОФСПІЛКА АВІАДИСПЕТЧЕРІВ РОСІЇ (ФПАД) отримала перемогу в суді над своїм роботодавцем – Державною корпорацією організації повітряного руху. Остання намагається оскаржити припис Росспраці про виплату недоотриманих співробітниками столичного авіазвузла 500 млн рублів. Заборгованість утворилася через те, що диспетчерам кілька років не індексували заробітну плату. Наразі вони сподіваються, що виплати нарешті розпочнуться і готові розглянути різні варіанти її погашення. У свою чергу, Росавіації не вважало за потрібне підвищувати зарплати авіадиспетчерам. Конфлікт виник через те, що до 2012 року в колективному договорі існував пункт

про обов'язкову індексацію зарплат диспетчерів. Згідно з ним індексація зарплат московських авіадиспетчерів залежала від зростання прибутків. Представники ФПАД наполягали на тому, що якщо доходи підприємства від основного виду діяльності збільшуються, то відповідно має індексуватися й заробітна плата. Проте, за їхніми словами, індексувати зарплати ніхто і не збирався. У свою чергу, керівництво держкорпорації заявило, що договір, на який посилаються члени профспілки, давно не діє – його було укладено наново, й відповідних пунктів у ньому немає. Представники роботодавця стверджують, що збільшення зарплат призведе до зростання ціни на авіаперевезення.

«ФОРДІВЦІ» ГОТУЮТЬСЯ ОБСТОЮВАТИ НОВИЙ КОЛДОГОВІР

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ ЗАВОДУ FORD у місті Всеволожську одностайно схвалила новий проект колективного договору та додаткової угоди до нього, яка поширюється лише на членів профспілки. Найближчим ча-

сом профорганізація запропонує роботодавцеві розпочати переговори. Як заявляють члени профспілки, заводчани мають намір добитися нових бонусів та соціальних гарантій. За словами члена профкому Артема Яшенкова, про ко-

лективні дії на даному етапі говорити ще рано, спільчани чекають результату переговорного процесу. Проект колективного договору на 2013 рік передбачає значне поліпшення умов праці та соціалістики працівників. Чималі компенсації отримують робітники, зайняті на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці. Значні переваги висписані також в проекті додаткової угоди – їх матимуть тільки члени профспілки.

КОРОТКО

ГРЕЦІЯ | Провідні грецькі профспілки державного і приватного секторів оголосили про проведення 6–7 листопада 48-годинного страйку проти заходів економії, які уряд планує провести в обмін на кредити ЄС і МВФ.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ | Автоконцерн Ford Motor планує перенести виробництво з Саутгемптона, міста на південному узбережжі країни, яке в минулому році не змогло забезпечити запланований обсяг ви-

робництва в 30 тис. автомобілів, на завод Ford Transit, що в Туреччині. Компанія Ford розпочала другий етап скорочення робочих місць у Європі, а також закриття заводів, намагаючись зупинити зростання збитків у регіоні. Її представники повідомили британським профспілкам про плани закриття заводу з виробництва мікроавтобусів в Саутгемптоні, а також центру штампування в Дагенхамі в середині 2013 року, скоротивши 1400 робочих місць і припинивши виробництво автомобілів Ford у Великобританії.

ГРУЗІЯ | У Тбілісі робітники Чіатурського гірничодобувного комбінату провели акцію протесту біля державної канцелярії і направили своє звернення прем'єр-міністру Грузії Бідіні Іванішвілі. У листі на ім'я прем'єр-міністра робітники вимагають аудиторської перевірки компанії «Грузинський марганець» і створених нею умов праці.

КЕНІЯ | Докери морського порту Момбаси припинили дводенний страйк, у якому взяли участь понад 3,5 тис. осіб. Як заявили представники профспілки, керівництво порту погодилося з вимогами робітників, які наполягали на укладенні постійних контрактів.

ДЕПУТАТИ ПОРТУГАЛІЇ СХВАЛИЛИ НОВІ МЕТОДИ ЕКОНОМІЇ

Парламент країни в першому читанні затвердив бюджет на 2013 рік, який містить пакет непопулярних заходів, зокрема підвищення податків. Вони дозволили уникнути політичної кризи, а також підвищили ймовірність подальшого виділення допомоги для порятунку країни.

Як повідомляє видання Wall Street Journal, Португалія перебуває на порозі третього року рецесії, тож економісти попереджають, що збільшення податків тільки посилюватиме складну економічну ситуацію в країні. Хоча такі заходи піддавалися критиці з боку самих законодавців, бюджет, який передбачає підвищення податків на 4,3 млрд євро (5,6 млрд дол. США), був прийнятий більшістю парламентарів. Зокрема, зростуть податки на прибуток, приріст капіталу, майно й автомобілі, а також зменшаться витрати на 1 млрд євро.

«В умовах викликів, які постали перед країною, ми не можемо дозволити собі політичну кризу», – заявив міністр закордонних справ Португалії Паулу Портас. Наразі парламент розпочне докладне обговорення бюджету, показники якого можуть зменшитися до остаточного прийняття в кінці листопада.

Ухвалення бюджету на 2013 рік викликало невдоволення з боку населення. 1 листопада демонстранти вийшли на вулиці ще вночі і зібралися біля будівлі парламенту в Лісабоні,

протестуючи проти підвищення податків. Країні виділили 78 млрд євро і зобов'язали запровадити заходи жорсткої економії. Однак підстав для хвилювання у Португалії стає все менше. Про це свідчать макроекономічні дані, що вказують на повільне відновлення економіки країни. При цьому уряд очікує, що ВВП країни знизиться на 3% в 2012 році, а в 2013-му скорочення становитиме 1%, але такі прогнози більшість економістів вважають занадто оптимістичними. Також очікується зростання безробіття до рекордних 16,4% порівняно з поточним рівнем 15%. При цьому дефіцит ВВП скоротиться з 3,5% до 4,5%, а середній розмір податку на доходи складе 13,2% проти нинішніх 9,8%.

Профспілки закликали до загального страйку 14 листопада. А допомогою до демонстрантів може прийти з несподіваного боку. Справа в тому, що законопроект може бути оскаржений в Конституційному суді на тій підставі, що підвищення податків порушує права громадян, негативно впливаючи на населення країни, яке живе за межею бідності. Але наразі експерти не прогнозують, яким буде рішення суду.

На 3% ЗНИЗИВСЯ ВВП КРАЇНИ В 2012 РОЦІ

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ СТЕПАНОМ КРИВОВ'ЯЗИМ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

– Степане Йосиповичу, хотіло б насамперед запитати про спадкоємність у професії. Чи багато серед ваших працівників молоді, зокрема молодих профспілковців?

– Більшість підприємств лісового господарства та їх підрозділи розташовані у сільській лісовій місцевості. Тому молодь буквально з дитинства – під опікою лісників. І кожен із них, у міру власного досвіду та педагогічних здібностей, виховує у дітей шанобливе ставлення до природи, багато розповідає про ліс як про улюблене дітище, розкриває юним слухачам тонкощі роботи працівника лісу.

У нас давно у шкільних лісництвах запроваджена позаурочна форма навчання. Нині їх діє у галузі понад п'ятсот, де навчається майже 14 тисяч школярів. Щороку у переддень професійного свята працівників лісу організовуються цікаві та змістовні обласні й всеукраїнські зльоти команд учнівських лісництв.

Щовесни проводиться акція «Майбутнє лісу – у твоїх руках», яка спрямована на створення нових лісів, поліпшення стану докільця, озеленення рідного краю, благоустрій та впорядкування місць відпочинку. Молодь шкільних лісництв бере в цій акції щонайактивнішу участь.

Якщо говорити про профспілкову роботу, то вона потребує нових форм і методів, які найбільш близькі та зрозумілі молодим людям. Тож профспілкові працівники підприємств галузі беруть участь у роботі молодіжних рад обласних федерацій профспілок, входять до складу їх постійних комісій, що облікують питаннями профорієнтаційної роботи з молоддю, працевлаштування випускників, зміцнення позицій молодих людей на ринку праці. Приміром, голова профспілкового комітету ДП «Онуфривський лісгосп» Кіровоградського облуправління лісового та мисливського господарства Олександр Агафонов є заступником голови Молодіжної ради Федерації профспілок Кіровоградської області.

Нині у галузі за направленням працюють понад 800 молодих спеціалістів, а останнім часом 153 із них висунуто на вищі посади. До речі, ніхто не уникає наставництва досвідчених старших колег, адже скільки у нашій професії родзинок, секретів і премудростей!

– Укрпрофліс – одна з найбільш численніших членських організацій ФПУ. Який її фінансовий та організаційний стан?

– Маємо 25 обласних організацій (включно з Кримською республіканською), 425 первин-

На жаль, за п'ять останніх років профспілка зазнала суттєвих кількісних втрат, зокрема через фінансово-економічну кризу 2008 року, котра не оминула жодне лісгосподарське підприємство, вплинула на виробничу й соціально-економічну сфери. Склався поганий ландшафт: проблеми з реалізацією лісопродукції на зовнішньому та внутрішньому ринках призвели до різкого спаду виробництва, а це, у свою чергу, спричинило низку негативних процесів у соціально-трудовах питаннях. Це серйозно непокоїть профспілкові органи. Судіть самі: скорочення працівників, масове переведення людей на неповний робочий день чи тиждень, поширення практики надання безплатних відпусток... І це на багатьох підприємствах! Відчутно вдарило й реформування лісового господарства, яке передбачає залучення суб'єктів підприємницької діяльності, а отже... знову звільнення. А звільненим практично нікуди влаштуватися, нові робочі місця не створюються.

Сільськогосподарських підприємств давно вже немає, тому вкрай непокоїть ситуація із зайнятістю в сільській місцевості, де мешкає основна кількість працівників лісового господарства.

Утім, останнім часом помітна тенденція до певного зростання профспілкового членства.

– Це чинник самостійний чи з'явився завдяки відповідній роботі профспілкових активістів?

– Гадаю, найкраща мотивація – надання співчанинові всебічної правової допомоги, захист його соціальних і трудових інтересів. Тому робота Центрального комітету, Кримської республіканської та обласних профорганів постійно зосереджена на цих питаннях. Повз увагу профактиву не проходить жодне звільнення працівника, жоден випадок виробничих травм, під профспілковим контролем – режим та оплата праці, відпочинок і дозвілля співчан.

Галузева угода передбачає забезпечення молодих спеціалістів житлом, частковою компенсацією витрат працівникам, які винаймають житло, витрат на житлово-комунальні послуги. До колективних договорів також закладено низку пільг для працівників галузі за рахунок прибутку підприємств. Головне, що в нас слово не розкодиться з ділом, а це є сильною мотивацією вступу до профспілки.

– Ви згадали виробничі травми. Яка проводиться робота з охорони праці?

– Профспілка постійно опікується питаннями створення для трудівників безпечних і не-

шкідливих умов праці. Для запобігання виробничому травматизму в галузевих навчальних закладах запроваджено підготовку й перепідготовку працівників професій підвищеної небезпеки – вальників лісу, верстатників тощо. У навчальному центрі підвищення кваліфікації працівників лісового господарства «Укрцентркадрліс» регулярно проводиться навчання та перевіряються знання з охорони праці посадових осіб. Тут також навчаються й окремі профспілкові керівники.

За участі профактиву питання охорони праці систематично розглядаються на засіданнях колегії Держлісагентства та обласних управлінь лісового й мисливського господарства, на технічних радах підприємств. Налагоджено роботу оперативного адміністративно-громадського контролю всіх рівнів. Зрештою, стан охорони праці регулярно обговорюється на пленумах, президіях і семінарах Центрального комітету та обласних профспілкових організацій.

– Отже, соціальне партнерство – на висоті?

– У принципі, так. За останні роки його вдалося поглибити. Виробляємо з роботодавцями, органами державної влади та місцевого самоврядування спільні позиції, знаходимо найсприятливіші компроміси. Разом ми домоглися відчутного зростання середньомісячної заробітної плати в галузі:

у першому півріччі цього року вона становила 2625 гривень, тобто на 301 гривню більше, ніж за відповідний період минулого року. (Проте, на жаль, через високу вартість життя, реформи в сфері житлово-комунальних послуг, постійне зростання цін на продукти й промислові товари, соціально-економічне становище більшості трудівників нашої галузі суттєво не поліпшилося).

Голови Кримської республіканської й обласних організацій профспілки беруть участь у засіданнях відповідних колегій обласних управлінь лісового й мисливського господарства, територіальних профспілкових об'єднань, активно співпрацюють з підрозділами Національної служби посередництва й примирення на місцях, інспекціями праці та Держгірпромнагляду.

У галузевій угоді між профспілкою та Державним агентством лісових ресурсів України закладено норму про недопущення звільнення з ініціатиивою роботодавця протягом року понад 10 відсотків працівників. Нині готується наступна Генеральна угода на 2013–2015 роки.

Підсумки накресленого й напрацьованого розглядаються на засіданнях президії ЦК профспілки двічі на рік за обов'язковою участі представників Держлісагентства.

Дбати про трудівників, виховувати молоду зміну

них; загалом – 77 тисяч співчан. Та далеко не все із задуманого вдається зробити. Звісно, через об'єктивні та суб'єктивні причини. Одна з них – брак фінансів, адже в наш час без грошей, як без води... Проте деякі підприємства галузі не квапляться переказувати профспілкові внески. Взагалі тривожить те, що рік у рік зменшується сума внесків, які відраховують обласним, Кримською республіканською та Цен-

тральному комітетам. Через це у профспілці лишився один технічний інспектор праці, немає жодного юриста. Тож, на моє думку, організаційне та фінансове зміцнення профспілки – одне з першочергових завдань Центрального комітету. Відтак президія ЦК створила робочу групу, котра має скласти пропозиції стосовно вдосконалення організаційної побудови у різних структурних ланках.

ЗАВІТАЛИ ГОСТІ З ДАНІЇ

У ЧЕРНІГОВІ 27–29 жовтня перебувала делегація лідерів первинних профспілкових організацій Федерації данських робітників, що є найбільшою профспілкою Данії. Як повідомив **Віталій Копиш**, у рамках візиту в Навчально-методичному центрі профспілок відбу-

лася зустріч гостей на чолі з міжнародним профспілковим викладачем Пером Айзенрайхом з українськими колегами. Дружба данських профспілок із Чернігівщиною триває вже 7 років. Завдяки співпраці було проведено десятки спільних семінарів, тренінгів, зустрічей на

допомогу членським організаціям ФПО. Цього разу відбулася дискусія, присвячена місцю профспілки в майбутньому суспільстві, привабливості профспілок для молоді, роботі з колективними угодами, співпраці профспілок різних країн тощо.

ЛЬВІВЩИНА

ЧИ МОЖНА ПОДОЛАТИ БІДНІСТЬ В ОКРЕМО ВЗЯТІЙ ОБЛАСТІ?

На це запитання днями намагалися знайти відповідь в Об'єднанні профспілок Львівщини, де зібралися представники роботодавців, профспілок і влади. Як повідомила **Ольга Лобарчук**, профспілкову сторону представляли профлідер Роман Дацько та голови обласних галузевих профспілок, від роботодавців були присутні голова обласного об'єднання організацій роботодавців Іван Ривак, голова громадської ради при облдержадміністрації Зіновій Бермес, від влади – начальник територіальної дирекції інспекції праці у Львівській області Оксана Завада, заступник начальника головного управління праці і соціального захисту облдержад-

міністрації Іван Сорока, перший заступник голови управління Пенсійного фонду у Львівській області Олександр Сафін. Учасники зустрічі обговорювали питання, актуальні для всієї держави. Зокрема, йшлося про те, як позбутися виплат зарплати в конвертах, покращити інвестиційний клімат в регіоні, створити нові робочі місця. «У роботодавців немає стимулів для легалізації зарплати, відсутнє відчуття немигучої відповідальності перед законом, – наголосив Роман Дацько. – Приміром, зарплата працівника німецької фірми «Леон» у Німеччині становить 3,5 тис. євро, в Україні на Стрийщині – 3 тис. гривень!»

НА СУМЩИНІ проведено пленум та семінар-практикум обласної профспілкової організації працівників будівництва та промбудматеріалів, поінформував її голова **Іван Пшеничний**. Заходи відбулися на кращому в Європі підприємстві промисловості будівельних матеріалів – ТОВ «Керамейя». Розглядалися питання організаційного та фінансового зміцнення профспілки, охорони праці, заробітної плати тощо. Відбувся діловий та відкритий дискусійний діалог між членами обкому.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛПРОФОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ АПК (голова Ганна Кулик) провела розширене засідання президії. Як повідомив **Сергій Баранчиков**, на ньому розглянуто під-

сумки виконання Галузевої угоди між Державним агентством водних ресурсів України і Профспілкою працівників АПК України за 9 місяців п. р. Так, середньомісячна зарплата зросла на 16,5%, а

зарплата, що фінансується за рахунок спецкоштів, – на 35,3%. Працівники забезпечені спецодягом та спецвзуттям. На охорону праці спецфондом виділено 750 тис. гривень.

ЗАКАРПАТТЯ | НАЛЕЖНІ УМОВИ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

МУЗЕЙ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ І ПОБУТУ ДБАЄ ПРО СПІЛЧАН

Аби забезпечити роботу обласного музею народної архітектури і побуту, де розміщено понад 30 унікальних пам'яток, які репрезентують будівництво та побут Закарпаття, адміністрація (директор Габрієла Андял) спільно з профорганізацією (голова Квітослава Денищич) приділяють значну увагу створенню безпечних умов праці, соцзахисту співробітників. За ініціативою голови Закарпатської облпрофорганізації працівників культури, члена Ради ФПУ Наталії Товтин з досвідом цієї роботи ознайомилися члени президії, голови райміських облпрофспілки.

Сергій БАРАНЧИКОВ

Для покращення умов праці наукових працівників та забезпечення відповідних умов зберігання фондів зібрань музею проведено реконструкцію покрівлі адмінкорпусу. З обласного бюджету для цього було виділено понад 2,3 млн гривень. За останні два роки в музеї створено сучасну хімічну лабораторію і хімічну майстерню з облаштуванням ізолятора, де проходять обробку старожитності. Це дає змогу знизити рівень їх впливу на здоров'я працівників музею. Згідно з умовами колективного договору працівникам музею здійснюються доплати за збільшений обсяг виконуваних робіт, складність та інтенсивність роботи – в розмірі 50% посадового окладу (тарифної ставки), за виконання робіт із використанням дезінфікуючих, інсектицидних засобів, токсичних речовин – 10% посадового окладу. Виплати проводяться за рахунок коштів фонду оплати праці.

Із коштів загального фонду щорічно виплачується одноразова матеріальна допомога працівникам у розмірі посадового окладу, а з коштів спецфонду – при виході на пенсію, з нагоди одруження, при народженні дитини, похованні близьких родичів.

Також надаються додаткові оплачувані відпустки працівникам з ненормованим робочим днем, зайнятим на роботах із шкідливими умовами праці, тривалістю 7 календарних днів; жінкам, які мають двох або більше дітей віком до 15 років, самотнім матерям – 10 календарних днів тощо. За два роки на культурно-масову роботу профспілковою організацією використано понад 16 тис. гривень.

На розширеному засіданні президії обкому профспілки своїми думками про ефективність спільної роботи адміністрації та первинки цього музею поділилися голова обкому профспілки працівників культури Наталія Товтин, члени президії Леонтій Ленарт, Ольга Стадник, Ірина Влашик, Анатолій Пляханов, голови райкомів профспілки.

50%
ПОСАДОВОГО
ОКЛАДУ ДОПЛАЧУЮТЬ ПРАЦІВНИКАМ МУЗЕЮ
ЗА СКЛАДНІСТЬ
ТА ІНТЕНСИВНІСТЬ
РОБОТИ

закінчення. початок на стор. 1

У той час як підприємства потерпають від нестачі фахівців робітничих професій, спеціалісти з вищою освітою поповнюють лави безробітних або йдуть працювати «аби куди». Магістр-менеджер незграбно вкладає кахлі в чужих квартирах, не маючи можливості працювати за фахом, а кваліфікованих будівельників удень зі свічкою не знайдеш... Дипломований перекладач береться працювати з дошкільнятами, бо в дитячому садку бракує вихователюк... І все це через те, що одні професії – модні, інші – затребувані, а між ними – прірва незнання. Бо нечисленні вакансії чекають на справжніх професіоналів. Як зайняти власну нішу, в якій вас цінуватимуть як унікального фахівця? Цьому, на жаль, ніде не навчають. А шкода.

З власного досвіду кожному відомо, як високо цінується добрий майстер. До улюбленого перукаря ходять роками, приводячи своїх знайомих, телефон муляра чи сантехніка аса передають друзям немов коштовність. І всі розуміють, що ці люди ніколи без хліба з маслом не сидитимуть. І все одно щороку юрби молодих людей штурмують приймальні комісії, аби вивчитися «на юриста» або «на управліня», бо так заведено. А потім ті самі юрби новоспечених юристів роками вештаються в безнадійних пошуках роботи. Одна дипломована дівчина в Інтернеті зізналась: провчилася п'ять років у виші, довго шукала роботу за фахом, зараз сиджу вдома і мрію про перукарські курси – збираю гроші саме на те, що мені буде подобатися, що мене і мою родину прогодює. Знайома картина, чи не так? А якби дівчина відразу опанувала цю професію і не марнувала час та гроші на навчання у вищому навчальному закладі? Але ж навчатися у професійно-технічному закладі не модно, не престижно. На думку багатьох молодих людей, ПТУ – це місце, де вчать на токаря чи слюсаря. Але за офіційною статистикою, тільки в нинішньому році затверджено 60 нових державних стандартів з актуальних на ринку праці професій. І не тільки слюсарів чи токарів. Тут і стилісти, і флористи, і цукерники, і оформлювачі вітрин, і оператори ліній виробництва харчової продукції, і ще ціла низка потрібних та корисних спеціальностей. На будь-який смак і вподобання.

Чинний Національний класифікатор України містить приблизно 6 тис. робітничих професій. Підготовка робітників здійснюється за 520 професійними напрямками. Як свідчить практика, переважна частина молоді намагається оволодіти кількома професіями, бо сучасному вітчизняному виробництву потрібні «майстри на всі руки».

РИЗИК БЕЗРОБІТТЯ – МІНІМАЛЬНИЙ

Щороку навчальними закладами випускається близько 70% спеціалістів з вищою освітою і лише 30% – із середньо технічною. А потрібно навпаки, стверджують фахівці. Та, на превеликий жаль, молодь не вважає профтехосвіту гідною, ігнорує той факт, що здобуття робітничої спеціальності для доброго спеціаліста – це гарантоване працевлаштування. Експерти переконують, що саме працевлаштування – один з основних показників якості підготовки кадрів. Між тим, цей показник у системі професійно-технічної освіти доволі високий – 82–84%. Роботодавці зазви-

Зміна пріоритетів у державній освіті

ІГОР ЛІКАРЧУК, директор Центру тестових технологій моніторингу якості освіти:

«Й досі спрацює радянський стереотип особливо престижною диплома про вищу освіту, яка тоді була доступною лише незначній кількості населення. Тому нинішні батьки прагнуть дати своїй дитині таку можливість. Однак немає адекватного усвідомлення, що диплом в Україні, на жаль, не означає працевлаштування і фахову підготовку. З іншого боку, в роботодавців теж сформоване відчуття, що диплом є певною гарантією високого рівня підготовки фахівця, але насправді це далеко не так.»

70%
ВИПУСКНИКІВ
МАЮТЬ ВИЩУ
ОСВІТУ

чай позитивно оцінюють рівень підготовленості молодих робітників до реалій шоденної роботи. І спростовують суспільний стереотип, що технікуми, коледжі та ПТУ – другорядні навчальні заклади, де вчать ті, хто не зміг подужати шкільну програму, або діти з неблагополучних родин. Нині до ПТУ йдуть не від безвиходи, а за реальними знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю і – що дуже важливо – з думкою про наступне і вдале працевлаштування. Бо з робітничою професією і «золотими руками» можна влаштувати своє життя не гірше, ніж із дипломом про вищу освіту. Власне, документ про вищу освіту сам по собі майже нічого не говорить, бо часи, коли держава готувала собі працівників, а потім забезпечувала їх робочими місцями, залишилися в далекому минулому. Сьогодні навіть популярні назви професій не гарантують працевлаштування.

Для випускників ПТУ ризик поповнити лави безробітних – мінімальний. Нині дві третини вакансій, що не укомплектовуються протягом місяця, належать до робітничих професій: токар, фрезерувальник, будівельник, електрозварник тощо. На виробництві бракує інженерів-механіків, технологів, конструкторів. Країна гостро потребує вчителів, лікарів, медсестер, водіїв... Та молоді люди, які могли б успішно працювати в цих галузях, найчастіше або не знають, наскільки затребувані згадані професії, або їх відлякують низькі зарплати й незадовільні умови праці. Молодь хоче отримати «круту» професію, сподівається «загрібати гроші лопатою», однак більшість не замислюється над тим, що влаштуватися на роботу їм буде надзвичайно важко, а інколи просто неможливо: конкуренція велика, вимоги надто високі, кількість вакансій обмежена. Щастить одиницям... Тож постає запитання: чи варто витрачати великі гроші, брати кредити, економити всією сім'єю для того, щоб отримати диплом, за яким випускник вищу не зможе працевлаштуватися?

Молодь не вважає профтехосвіту гідною, ігнорує той факт, що здобуття робітничої спеціальності для фахівця – це гарантоване працевлаштування, що є одним з основних показників якості підготовки кадрів. Між тим, цей показник у системі профтехосвіти доволі високий – 82–84%.

Експерти звертають увагу на нестачу інформації про фактичний стан справ на ринку праці. Треба, кажуть вони, переорієнтувати систему професійно-технічної і вищої освіти на реальні потреби вітчизняної економіки та пропагувати справді потрібні професії. А ще згадати, що кар'єрне зростання можливе від робітника до спеціаліста.

Що ж до пропаганди, то тут позначилася позитивна тенденція. Впродовж останніх трьох років набір до професійно-технічних закладів помітно збільшився. Цьогоріч в Україні працює 991 навчальний заклад ПТО. За партами здобувають освіту 400 тис. осіб, з яких 170 тис. – першкурсники. Сьогодні кожен другий учень ПТУ за час навчання отримуватиме дві й більше професій, що підвищує мобільність випускників на ринку праці.

ГОНИТВА ЗА ФАНТОМОМ

Плутаючи поняття «популярна» і «затребувана» професія, в гонитві за «престижною» спеціальністю абітурієнти та їхні батьки ладні вступити в справжній бій за право зайняти місце на потрібному факультеті, подолати шалений конкурс. І сліпо вірять, що саме ця «модна й престижна» спеціальність – запорука якщо й

не успішного, то вже напевне безбідного існування. Мало хто замислюється, що спеціальність – це не місце роботи і навіть не професія, а просто назва. Іноді прозоріша коштує дуже дорого...

Цього року було подано рекордну кількість заяв абітурієнтів до вищих навчальних закладів. 620 тис. осіб мають намір стати студентами, але лише 20% абітурієнтів бажають здобувати робітничу спеціальність.

Прикро, що майже ніхто не замислюється над альтернативним варіантом: почати з профільного ПТУ, а вже набувши професію, зрозумівши, що це «твоє», вступити до вишу для здобуття вищої освіти (тим більше, що працювати і навчатися ніхто не забороняє, та й вчитися заочно простіше). Сучасні професійно-технічні заклади змінюються, працюють на випередження. За основу більшість із них обирають концепцію «гнучкого працівника», мета якої – підготовка учнівської молоді не за однією, а двома-трьма спеціальностями, з наступним підвищенням кваліфікації протягом усього трудового життя.

Змінюється власне зміст професійної освіти і навчання. ПТУ спрямовані на підготовку випускника, здатного актуалізуватися на ниві професійної діяльності в ринкових умовах, своєчасно реагувати на зміни ринку праці, бути мобільним у професійному плані. А це сприятиме появі елітного прошарку робітничих кадрів, готових до самостійної виробничої діяльності й прийняття управлінських рішень. Які зможуть обслуговувати складне електронне та автоматичне обладнання, матимуть організаторський досвід й навички роботи з персональними комп'ютерами, сучасною оргтехнікою, володітимуть іноземними мовами в межах своєї спеціальності. Лише за такої умови можливо підняти престижність робітничих професій. Варто пам'ятати, що професію людина обирає до душі, працює на суспільство, а від результатів її роботи залежить добробут сім'ї.

**Анна
Репіч**

редактор відділу «ПВ»
profvisti@ukr.net

Профспілки і ТНК – боротьба триває

Ознайомлення з позитивним і негативним досвідом співпраці профспілок із транснаціональними компаніями, визначення механізмів активізації профспілок щодо захисту прав працівників ТНК, формулювання завдань для поліпшення та активізації роботи профорганізацій на всіх рівнях – ці питання активно обговорювалися під час тематичної міжнародної конференції, що днями проходила у столичному Будинку спілок.

Транснаціональні корпорації відіграють важливу роль в економіці більшості країн і міжнародних економічних відносинах, підсилюючи тим самим інтерес з боку урядів, а також роботодавців та профспілок. Завдяки прямим іноземним інвестиціям корпорації можуть принести значну вигоду приймаючим країнам (іноземні країни, в яких ТНК розміщує власні дочірні підприємства або філіали) та країнам базування, сприяючи ефективній праці найманих працівників, використанню капіталів та технологій. Значною мірою вони можуть сприяти зростанню економічного й соціального добробуту, підвищенню рівня життя і задоволення основних потреб, створенню можливостей у сфері зайнятості та забезпечення дотримання основних прав людини, включаючи свободу асоціації, у всіх країнах світу. З іншого боку, їх діяльність може призвести до зловживання економічною потужністю, а також до конфлікту інтересів найманих працівників. Окрім того, складність транснаціональних корпорацій полягає у відсутності чіткого визначення їх розгалуженої структури, діяльності та політики, що спричинює занепокоєність у приймаючих країнах, країнах базування або в тих та інших одночасно.

УКРАЇНА – КРАЇНА, ДЕ МОЖНА УНИКНУТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

У виступі заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка наголошувалося, що на підприємствах транснаціональних корпорацій в Україні склалася украї критична ситуація. «Іноземні власники зневажають ставляться до законодавства України – Конституції, Трудового Кодексу, законів України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про колективні договори і угоди» та основоположних Конвенцій МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію, № 98 про застосування принципів права на організацію і ведення колективних переговорів, – зауважив Сергій Кондрюк. – За межами України поширюється думка, що українське законодавство легко можна обійти та уникнути відповідальності. Іноземні власники перешкоджають створенню профспілкових організацій та підприємствах ТНК, порушуючи законодавство України. На підприємствах діє протиправна система штрафів. Спостерігаються дискримінація за ознакою членства в профспілці та незаконні звільнення. Також набула широкої практики незаконна підміна трудових договорів на цивільно-правові угоди».

Розпочато роботу над розробленням законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту трудових прав працівників.

Аби це не залишалося просто словами, наведемо кілька прикладів, що пролунали під час конференції. Так, прецеденти зі створення профспілок на підприємствах ТНК сталися на Харківщині, де нині фактично діє нелегальна заборона створення профорганізацій. Усі спроби створити профспілкову організацію завершуються звільненням профактивістів. Жодна профорганізація ТНК не входить до складу Харківської обласної профспілки торгівлі.

Чимало матеріалів було опубліковано в нашій газеті щодо порушень із боку роботодавців ТОВ «МЕТРО Кеш енд Кері Україна» та ТОВ «Ашан Україна Гіпермаркет», які розташовані у Києві. Про порушення у діяльності цих товариств також йшлося під час зібрання. Так, Об'єднана профспілкова організація «Трудовий Альянс», яка входить до Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг, неодноразово стикається з проблемами на вищезказаних підприємствах. Ухилення упродовж п'яти років від переговорів щодо укладення колективного договору, підроблення колективного договору, відмова у створенні робочої комісії, відмова у забезпеченні профспілкових організацій, зміна істотних умов праці без погодження із профспілкою, переслідування членів профспілки за ознакою належності до ППО, відмова у поновленні на роботі незаконно звільнених працівників, незаконний тиск і звільнення членів профспілки, порушення нормування праці – це далеко не повний перелік порушень із боку цих ТНК.

ПРО ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД СПІВПРАЦІ

Разом із тим на окремих підприємствах ТНК можна побачити й позитивні приклади стану соціально-трудових відносин.

Зокрема, у ТзОВ «Карпатнафтохім» та ПрАТ «Лукоор» міста Калуша, ПАТ «Лукойл-ОНПЗ» міста Одеси, які належать до ВАТ «Нафтова компанія «Лукойл», діють профспілкові організації, що входять до структури профспілки працівників хімічних і нафтохімічних галузей промисловості та Міжнародного об'єднання профспілкових організацій

Ігнорування роботодавцями ТНК законодавства України, основоположних Конвенцій МОП, які закріплюють право на об'єднання, ведення колективних переговорів та безпеку праці, становить загрозу для профспілок, призводить до скорочення профспілкового членства.

Питання діяльності ТНК в Україні вкрай актуальне для профспілкового руху. Як відомо, головними суб'єктами глобалізації в сучасному світі виступають транснаціональні корпорації. Саме ТНК є торговцями, інвесторами, поширюють сучасні технології, стимулюють міжнародну трудову міграцію тощо. Підтвердженням важливості транснаціональних корпорацій у світовій політиці й економіці стало створення при ООН Центру та Комісії ООН з ТНК.

фото Кирила ЛАТИШЕВА

(МОПО) ВАТ «Нафтова компанія «Лукойл» (Росія).

На всіх підприємствах укладено колективні договори, які регулюють відносини трудового та соціально-економічного характеру між найманими працівниками та представником власника. Попередньо положення колективного договору обговорюють фахівці власника та МОПО.

Тривалий час умови колективного договору щодо тарифних ставок і посадових окладів були заниженими порівняно з галузевими угодами. З початку 2012 року ці норми виконуються у повному обсязі. Всі підприємства виділяють кошти на оздоровчу, культурно-масову та спортивно-масову роботу. Загальна сума

використаних коштів із початку року становить близько 944 тис. гривень.

Власну думку щодо діяльності транснаціональних корпорацій висловила й обгунтувала під час свого виступу к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки КНЕУ ім. В. Гетьмана Еллана Молчанова. Так, вона зауважила, що, створюючи свої підрозділи, ТНК зазвичай ставлять перед собою певні цілі. Серед них, зокрема, забезпечення потенційних ринків збуту, подолання бар'єрів для імпорту, підвищення конкурентоспроможності продукції, низька заробітна плата, довгий робочий день, низький рівень оподаткування, тривалий термін експлуатації обладнання, відсутність

адміністративного регулювання порушення екологічних норм тощо.

Про досвід співробітництва глобальних профспілок з ТНК і практику взаємодії в рамках угод у своїх доповідях розповіли закордонні гості Антон Лепік (ВЕРС/МКП), Вадим Борисов (IustriAIIP), Сергій Хоботня (IUF).

КОНКРЕТНІ КРОКИ ФПУ ЗАДЛЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ В ТНК

На численні звернення членських організацій розпорядженням Голови ФПУ

Юрія Кулика було затверджено календарний план заходів для вирішення проблем на підприємствах ТНК, а також створено координаційну раду. До її складу ввійшли представники профспілок будівництва і промисловості будівельних матеріалів, енергетики та електротехнічної промисловості, хімічних та нафтохімічних галузей промисловості, автомобільного та сільськогосподарського машинобудування, агропромислового комплексу, Об'єднання «Трудовий Альянс» Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг.

За результатами звернення Федерації профспілок України до Прем'єр-міністра Миколи Азарова дано доручення за скликанням віце-прем'єр-міністра Сергія Тігіпка декільком міністрам вивчити питання дотримання на підприємствах ТНК у сфері торговельних мереж законодавства України про працю та ратифікованих Україною Конвенцій Міжнародної організації праці.

На виконання вищевказаного доручення 29 серпня та 21 вересня відбулися зустрічі членів координаційної ради ФПУ з питань діяльності ТНК в Україні з представниками Державної інспекції України з питань праці та Міністерства соціальної політики. Учасники зустрічі погодилися, що Уряду варто посилити увагу до стану дотримання законодавства на підприємствах ТНК, що діють в Україні. Завдяки плідній співпраці ФПУ з Держінспекцією досягнуто згоди стосовно проведення низки перевірок на підприємствах ТНК за участю профактивістів та офіційно передано Державній інспекції України з питань праці перелік підприємств-порушників.

Окрім того, упродовж 2012 року членські організації ФПУ за підтримки Фонду ім. Фрідріха Еберта провели низку семінарів щодо активізації профспілкового руху на підприємствах ТНК.

БЛІЦ-ІНТЕРВ'Ю: ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОМПАНІЇ ІНВЕСТУЮТЬ В УКРАЇНУ ОДИН ДОЛАР, А ВИВОЗЯТЬ – ДЕСЯТЬ. І МИ МАЄМО РОЗУМІТИ, ЯКОЮ ЦІНОЮ ІМ ЦЕ ВДАЄТЬСЯ...

Сергій Кондрюк, заступник Голови ФПУ
фото Кирила ЛАТИШЕВА

— Чому і навіщо ТНК приходять в Україну?

— Однозначно – не заради доброчинності. Основні причини, які спонукають Україну приймати іноземні компанії, полягають у тому, що країна потребує інвестицій, нових технологій. Однак ці очікування не справджуються. Адже мета ТНК – це, передусім, дешеве використання природних ресурсів країни, до якої прибуває транснаціональна компанія, і, на жаль, Україна не захищає їх. У нашій державі відчинено двері для розташування шкідливих виробництв, тож вона

перетворюється на смітний усяляких технологій. І йдеться не лише про металургію, а й про хімію, яка обернулася великою проблемою для країни. Ми також мало говоримо про сільське господарство, зокрема про вирощування рапсу та інших технічних культур, які знищують наші землі.

— Які ще загрози несуть транснаціональні компанії, що працюють у нашій державі?

— Україна перетворюється на країну – перевалочну базу. Сьогодні, наприклад, тут діє підприємство, працюють люди, а завтра воно

може переїхати до іншої країни...

Надзвичайно погано для суспільства та профспілок те, що ТНК приваблює в Україну дешева робоча сила. Це призвело до того, що нині склалася досить критична ситуація з рівнем оплати праці у таких корпораціях, ці роботодавці виступають проти її підвищення, а отже, вони проти підвищення рівня життя в Україні в цілому.

— Чи є все-таки позитивні моменти у їхній роботі?

— Звісно. Один із них – незначна частина ТНК усе ж приходить в Україну з метою завоювати ринок збуту.

Тобто вони вироблятимуть продукцію, орієнтовану на платоспроможність споживача. З такими компаніями ми можемо знаходити спільні позиції, адже вони – за соціальною стабільністю, за високим рівнем оплати праці, вони виявляють на людей, як на споживачів їх продукції.

— Які результати діяльності ТНК?

— Це не просто «з'їдання» задешево природних і людських ресурсів. Це їх незворотне знищення. Бо якщо якісь ресурси можуть відновлюватися, то значна їх частина, яка нині використовується ТНК, є не відновлюваною...

ФОРУМ | НА ШЛЯХУ ДО ЗМІН

МОЛОДЬ ПОЛТАВЩИНИ: СЬОГОДНІ ТРЕБА ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ

Останнім часом ФПУ розпочала активну роботу з молоддю. Так, днями у Будинку спілок Полтавської обласної ради професійних спілок України відбувся IV Молодіжний форум Полтавщини «Молодь – надійна опора профспілок». Цей захід уже став традиційним для спілчан багатьох галузей регіону.

Тамара НАГОРНА

голова комісії роботи з молоддю Полтавської облради профспілок

Відкривав засідання голова Полтавської обласної ради професійних спілок України Леонід Вернигора. У своєму виступі він зазначив, що для поліпшення соціально-економічної ситуації в країні та становища молоді профспілки мають продовжувати співпрацю з органами державної влади у справі конструктивного вирішення питань щодо залучення представників профспілкових і громадських організацій до роботи дорадчих органів із проблем молоді при державних інститутах всеукраїнського та регіонального рівнів, надання державної підтримки

ки профспілкам під час реалізації ними молодіжних програм, проведення молодіжних заходів тощо. Голова облпрофради акцентував увагу на необхідності навчання молоді на базі Академії праці та соціальних відносин ФПУ.

У ході форуму було окреслено ключові проблеми працевлаштування, зайнятості, першого робочого місяця випускників освітніх закладів. Цікавою виявилася доповідь голови обласної організації профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України Ольги Курінько, котра поділилася досвідом профспілкової діяльності щодо роботи з молоддю. Інноваційні пропозиції щодо подальшого розвитку молодіжного руху Полтавщини прозвучали у доповідях пред-

ставника Крюківського вагонобудівного заводу Юрія Липового, ветерана профспілкового руху Олександра Шепітька, директора обласного молодіжного центру Полтавської обласної ради Анатолія Безпалюка.

У резолюції форуму його учасники констатували, що соціально-економічна криза призвела до падіння рівня життя значної частини населення країни, загального погіршення умов праці та зайнятості, особливо молоді. Нині спостерігається відсутність можливості гарантованого працевлаштування молоді й умов для забезпечення її вторинної та сезонної зайнятості; зростання рівня захворюваності в молодіжному середовищі, зменшення доступності оздоровлення та здобуття без-

платної кваліфікованої медичної допомоги тощо.

Важливо, що полтавська молодь розуміє: досвід високорозвинених країн свідчить, що найвищого рівня розвитку досягли ті країни, які мають висококваліфіковані кадри працівників у відповідних сферах діяльності, а освіта, наука та культура відзначаються високим рівнем розвитку. Йдеться про творчий інтелектуальний потенціал нації, що має постійно поповнюватися. То ж молодь – майбутнє країни, ресурс суспільства, який дасть змогу в майбутньому підвищити темпи економічного розвитку, але за умови збереження та примноження інтелектуальних і професійних здібностей молодих людей, а відтак – забезпечити Україні гідне місце серед високорозвинених країн світу.

ВETERАНИ | ШАНУЄМО

РУКА ДОПОМОГИ

Галина СВАРИЧЕВСЬКА

голова Закарпатського обкому профспілки працівників і підприємств торгівлі, громадського харчування та послуг

Пенсіонери відчують особливу беззахисність і самотність. Часто їм нікуди звернутися за допомогою, порадю чи співчуттям, окрім профспілки.

Відтак обком профспілки торгівлі, з огляду на матеріальні можливості, завжди намагається допомагати літнім людям. Стало традицією проводити зустрічі з ветеранами праці, ветеранами ВВВ та «дідьми війни», які працюють або працювали у галузі. Вони мають можливість поспілкуватися з колишніми колегами, дізнатися щось нове.

Тож нещодавно на базі Ужгородського вищого професійного училища торгівлі та технологій харчування (директор Віктор Кошак) відбулася чергова зустріч ветеранів галузі. Серед них були Емма Тимко, яку в незалежній Україні було нагороджено орденом «За трудову відзнаку», Йосип Волуйчик і Юлій Чегіль, праця яких відзначена орденом Трудового Червоного Прапора, Магдаліна Гудак, Галина Рокосовик, Маргарита Личко, які нагороджені нагрудним знаком ФПУ «Профспілкової відзнаки». Учні училища радо вітали присутніх: читали вірші про ветеранів, виконували пісні.

Учасники заходу переглянули також слайд про трудовий і творчий шлях колишнього працівника галузі Андрія Червеняка, який сорок років пропрацював на різних керівних посадах. А на пенсії він став композитором, членом Закарпатської обласної організації Національної ліги українських композиторів. Усім учасникам зустрічі вручили Подяки президії обкому профспілки та матеріальну винагороду.

НЕ СТАРІЮТЬ ДУШЕЮ ОСВІТЯНИ

Уже близько десяти років облпрофорганізація працівників освіти і науки та головне управління освіти організаційно й матеріально підтримують Раду освітянських ветеранів Львівщини.

Її очолює педагог, громадський діяч Любов Ривко. Цьогоріч традиційно з нагоди Дня вчителя зібралися понад сорок колишніх працівників управління освіти, районних та обласних профлідерів. Для Анатолія Максимовича Вовка, колишнього завідувача обласного відділу освіти, залучитися до зустрічі не заввадив навіть 86-й день народження. Більш як сорокарічний стаж педагогічної праці, відданість своїй роботі – багато освітніх установ він збудував свого часу на Львівщині – засвідчують його приналежність до освітянської родини. Його щиро привітали давні друзі з освітянського цеху – начальник управління Михайло Брегін та обласний профлідер Марія Яцейко. Учасники зустрічі відвідали новозбудовані до «Євро-2012» «Львів Арену», новий аеропорт, сучасний навчальний комплекс, що у селі Бірки поблизу Львова, оглянули новий дитсадок Зимної Воли. Введення в експлуатацію таких навчальних комплексів і дитсадків вселяє добру надію на щасливе майбутнє держави й української освіти зокрема. Старішіни освітньої ниви були дуже вдячні організаторам свята – галузевій профспілці, роботодавцю та Раді ветеранів за можливість поспілкуватися за святковим столом.

РАДА | ЗМІЦНЕННЯ ПРОФСПІЛОК

ДЕРЖУСТАНОВИ ПОПОВНЮЮТЬСЯ МОЛОДДЮ

Сергій ЛИЗАНЧУК

Івано-Франківська обл.

За участю голів молодіжних рад районних (міських) комітетів профспілки відбулося розширене засідання Молодіжної ради обласної організації профспілки працівників держустанов. У ході заходу наголошувалося, що ФПУ та профспілка працівників держустанов розуміють важливість залучення молоді до профспілкового руху, про що свідчить визна-

ння молодіжної політики одним із пріоритетних напрямів їх діяльності.

З інформацією про роботу Молодіжної ради цього року та основні напрями діяльності ФПУ виступила голова Молодіжної ради Івано-Франківської облпрофорганізації працівників держустанов Ірина Орищенко. Вона відзначила результативну співпрацю між молодіжними радами районних і міських профкомів працівників держустанов області. Перераховуючи основні за-

вдання на поточний рік, Ірина Орищенко звернула увагу на формування обласної мережі профспілкових тренерів. Реалізація цього задуму, на її думку, дасть можливість удосконалити системи підготовки й навчання молодих профлідерів та молодіжного профактиву. Водночас вона наголосила на необхідності формування бази даних молодих голів перинко області та молодих членів профспілки, які працюють в установах та організаціях галузі. Голова Снятинського район-

ного профкому Стефанія Северин заповіла, що їхня молодіжна рада значно активізувала роботу, а райком профспілки надає максимальну допомогу молодим профспілковцям у їх діяльності. Крім того, голови молодіжних рад довідалися від учасників міжнародних семінарів та конференцій про досвід роботи Шведської профспілки державних службовців щодо реалізації молодіжної політики, пройшли тренінг на тему: «Роль лідера у розвитку організації профспілки».

НЕПОІНФОРМОВАНИЙ ОЗНАЧАЄ ЗДОРОВИЙ

В Україні вже понад місяць діє заборона реклами цигарок та тютюнових виробів. «Профспілкові вісті» дізнавалися, як виконуються вимоги закону, і як до цього ставляться всі зацікавлені сторони.

Раїса ЧИРВА
оглядач «ПВ»

ЗАКОН ОМИНУТИ МОЖНА

Нагадаємо, заборона реклами цигарок набула чинності 16 вересня цього року, після ухвалення Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реклами, спонсорства та стимулювання продажу тютюнових виробів». Згідно з документом заборонено масову рекламу цигарок у місцях продажу (тобто на касах супермаркетів, у кіосках, що торгують цигарками), а також в Інтернеті. Щоправда, на ті сторінки, які запитують авторизацію та вік, заборона не поширюється.

Назви тютюнових брендів забороняється наносити на сувенірну продукцію – ручки, блокноти, парасольки, футболки тощо. Також під брендами тютюнових компаній не можуть проводитися культурні, спортивні та навчальні заходи.

Ще одне нововведення: відтепер українців не турбуватимуть приємні дівчатка, що пропонують взамін на купування пачки цигарок запальничку, шарф або ще якийсь заохочувальний приз. Будь-які пропозиції, бонуси, лотереї та конкурси, пов'язані з цигарками, заборонені. Порушників закону очікує штраф від 30 тис. до 50 тис. гривень.

На думку ініціаторів закону, реклама цигарок має зникнути з усіх місць, де її потенційно бачитимуть діти та підлітки. А отже, це вбереже їх від згубної звички. Між тим, продавці та промоутери смертельного задоволення вже знайшли можливість оминати закон. Як зазначили члени Коаліції «Ківи проти тютюнового диму», особливо шматкує у столиці. Звичайно, прямої реклами, наприклад плакатів та логотипів, прямих закликів до куріння вже немає. Але продавці хитрують: на-

приклад, підсвічують вітрини, де продаються цигарки, встановлюють маленькі лайтбокси з пачками, а також використовують на плакатах характерні ознаки відомих марок сигарет, знайомі кожному курцю. Представники громадських організацій попереджають продавців та тих кіосків, що якщо вони не припинять порушувати закон, доведеться домагатися повної заборони на продаж тютюнових виробів у МАФах. Схоже, подібні загрози мало кого лякають, адже вигода понад усе.

НИКОГО НЕ ШТРАФУВАТИМУТЬ

Ініціатори закону вважають своє дітище панацеєю від появи нових прихильників згубної звички. Адже вони зробили все, аби припинити зростання попиту на небезпечний товар. Між тим, уже сьогодні зрозуміло, що виконувати вимоги закону не так уже й просто. Наприклад, проводити позапланові перевірки кіосків та будь-яких інших установ, де порушується заборона, відповідні органи мають право лише за зверненням громадян. В інших випадках вони зобов'язані попередити господарів про свій візит за 10 днів. Зрозуміло, що тоді власник або продавець встигне добре підготуватися до перевірки.

Ще одна небезпека, на яку вказують експерти, – закон явно суперечить нормативним актам про захист прав споживачів та про захист від недобросовісної кон-

курентції. Адже за цими нормативами покупець повинен мати вичерпну інформацію про товар, який хоче купувати. Але така інформація може глумачитись як реклама товару. А це вже порушення «антитютюнового закону».

У будь-якому разі спірні моменти розглядатиме суд. Але все частіше лунають скептичні думки: мовляв, скільки забороняли куріння в громадських місцях, ігрові автомати, рекламу алкоголю. А між тим, спиртні ділки знайшли можливість оминати закон. Тож і цього разу заборона – лише фікція.

СМЕРТЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ?

Є й інша точка зору: контролюючі органи (а контролювати виконання закону має Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів) можуть сприймати як рекламу тютюнових виробів будь-яку дрібницю і зачиняти торгові точки на свій розсуд. Адже дозвичай формулювання закону дозволяють перевіряльникам трактувати їх по-своєму. Наприклад, у законі, крім чіткого переліку заборонених заходів, спрямованих на просування тютюнової продукції, ідеться й про «інші заходи прямого та непрямого стимулювання продажу тютюнових виробів та споживання тютюну». І це визначення дає контролерам необмежені можливості для «творчості».

Фахівці та правозахисники стверджують, що штраф у 50 тис. гривень може «вбити» будь-яку торгову точку. Адже саме стільки складає її середній оборот. А от великим торговим мережам особливі неприємності

ЗАБОРОНИТИ КУРИТИ БАТЬКАМ

Психологи досить схвально ставляться до заборони куріння. Адже якщо діти та підлітки не бачитимуть реклами, де привабливі дорослі чоловіки та жінки вочевидь насолоджуються тютюновим димом, вони не прагнутьимуть так зробити першу затяжку. Але ті ж спеціалісти переконані: якщо в родині батько і мати курять, марно сподіватися на закон, що забороняє рекламу цигарок. Дитина наслідуватиме приклад власної родини.

не загрожують, адже вони переконані: обсяги продажів цигарок після заборони реклами якщо й знизяться, то не до критичної межі. Бо є постійні споживачі тютюну, які курять давно й кидати не збираються.

Правозахисники стверджують, що закон потребує доопрацювання, адже містить кілька запитань без відповідей. Наприклад, невідомо, як проконтролювати рекламу тютюну на зарубіжних сайтах, доступних для українців. А як щодо зарубіжних видань? І чи порушує закон людина, вбрана в кольори тютюнового бренду?

Утім, автор закону, депутат Артем Синиця сам визнає, що його дітище є недосконалим. І

обіцяє вже за місяць внести на розгляд інший проект – більш прийнятний та менш запутаний.

Яким би недосконалим виявився закон, але той факт, що реклами смертельної продукції стало менше, вже є позитивним. І якщо кількість нових курців зменшуватиметься, можна вважати, що задумане вдалося.

А для тих, хто вже давно привчився до цигарки, є власні «сюрпризи». З 4 жовтня в продаж з'явилися пачки цигарок із кольоровим зображенням наслідків куріння. А вже 17 грудня набуде чинності закон про заборону куріння в громадських місцях, включаючи офіси та ресторани.

40%
УКРАЇНЦІВ
УВАЖАЮТЬ ЗАБОРОНОЮ РЕКЛАМИ ЦИГАРОК ОБМЕЖЕННЯМ ПРАВ КУРЦІВ
(за даними опитування на «тютюновому» сайті)

ДОПОМОГА | ФПУ ТА ОМБУДСМАН НАЛАГОДЯТЬ СПІВПРАЦЮ

ЗАДЛЯ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН

? На цей час у деяких областях розпочали роботу регіональні представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Як можна задіяти їхній потенціал для захисту трудових прав членів профспілки?

Як повідомив Департамент правового захисту апарату ФПУ, нині справді розпочалася робота зі створення інституту регіональних представників Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Це дасть змогу Уповноваженому оперативніше дізнаватися про проблеми у сфері реалізації прав громадян, відтак миттєво реагувати на порушення.

Оскільки профспілки, об'єднання профспілок здійснюють представництво і захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів трудящих безпосередньо на підприємствах, в установах, організаціях, то вкрай важливо на регіональному рівні налагодити співпрацю представників Уповноваженого з прав людини та територіальних профспілкових об'єднань. Відтак положення про співпрацю необхідно

робітної плати, забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці, достатній життєвий рівень, освіту, житло, свободу об'єднання тощо);

– підвищення рівня правової обізнаності громадян, трудових колективів із питань реалізації та захисту законних прав, діяльність інституції Уповноваженого.

Представники Уповноваженого можуть брати участь як незалежні консультанти у переговорах з укладення регіональних колективних угод між представниками профспілок, роботодавців і місцевих органів влади.

У спільній діяльності можна використовувати

них клінік вищих навчальних закладів;
– проведення інформаційно-просвітницьких кампаній у місцевих, галузевих і профспілкових

нагляду та промислової безпеки (приміром, із питань дотримання трудових прав неповнолітніх, використання запозиченої праці та прихованих

Профспілки та профоб'єднання здійснюють представництво та захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів трудящих безпосередньо на підприємствах, в установах, організаціях, тому доцільно налагодити співпрацю представників омбудсмана та територіальних профоб'єднань на регіональному рівні.

такі форми роботи:
– проведення особистих прийомів громадян, у тому числі безпосередньо у профспілкових органах, трудових колективах;
– організація кампаній із надання безплатної юридичної допомоги громадянам із залученням фахівців органів юстиції, адвокатів, студентів-консультантів юридич-

засобах масової інформації із питань реалізації та захисту конституційних прав громадян;
– участь представників Уповноваженого у здійсненні комплексних перевірок із залученням громадських інспекторів праці, територіальних органів Державної інспекції з питань праці та Державної служби гірничого

форм зайнятості, прав на оплату праці та безпечні умови праці тощо).
Інші можливі форми співпраці Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з Федерацією профспілок України та її членськими організаціями міститимуться у Меморандумі, який заплановано укласти у грудні цього року.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ | СТАТУС ВИРІШУЮТЬ ПРОФСПІЛКОВІ ЗБОРИ

ВИБІР ЗА ВАМИ

? Унаслідок реорганізації нашу організацію приєднують до іншої (навіть іншої галузі). Що буде з первинною профорганізацією нашого колективу? Ми

станемо членами первинки іншої організації, підпадатимемо під дію їх колективного чи можемо залишитися самостійними? Кому перераховуватимуться наші внески?

профспілки їм вступати. У разі реорганізації підприємства, установи чи організації або підпорядкування іншому міністерству члени профспілки самостійно ухвалюють рішення щодо належності до тієї чи іншої профспілки.

Якщо вони вирішили вступити до іншої профспілки, то подають заяву про це разом із заявою про вихід із попередньої профспілки.

У випадку, коли всі працівники виявили бажання вступити до іншої

профспілки, первинна профспілкова організація підприємства, установи чи організації на профспілкових зборах (конференції) ухвалює рішення про свою реорганізацію шляхом зміни назви, у якій зазначається приналежність до тієї чи іншої профспілки. Також на зборах приймається рішення щодо приєднання до іншої первинної профспілкової організації та щодо порядку використання профспілкових коштів, які залишилися на її рахунок.

Як роз'яснює департамент правового захисту апарату ФПУ, законодавство України гарантує право вільного вибору громадянами, до якої

ТИ І ПРАВО

У ДИТСАДОК БЕЗ ЩЕПЛЕНЬ

? Що робити, якщо дитину відмовляються брати до дитсадка у зв'язку з відсутністю у медичній картці записів про щеплення? Чи законно це? Чи можна відмовитися від щеплень?

КОНСУЛЬТУЄ
КЕРІВНИК ПРОЕКТУ
ФПУ
«ТИ І ПРАВО»
**АНАТОЛІЙ
БАШЛОВА**

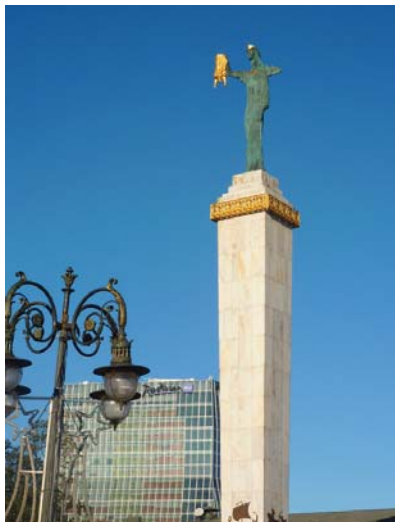
Відповідно до статті 27 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» для запобігання захворюванням на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець та кір профілактичні щеплення в Україні є обов'язковими. З іншого боку, батьки дитини, яка не досягла 15-річного віку, за наявності відповідного письмового підтвердження мають право відмовитися від обов'язкових профілактичних щеплень (стаття 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»).

Утім, якщо вони все ж таки вирішили написати необхідну заяву про відмову від проведення щеплень і вважають, що проблему вирішено, то вони помиляються. Згідно із частиною 2 статті 15 вищезгаданого Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» дітям, яким не зроблено профілактичних щеплень відповідно до календаря щеплень, відвідувати дитячі заклади не дозволяється. Відтак дитину не зарахують до жодного дитячого садка, а влітку вона не потрапить до оздоровчого табору, якщо не матиме необхідних щеплень. У свою чергу, ця стаття допускає можливість оформити дитину в дитячий заклад у разі, якщо на це дасть дозвіл консиліум лікарів. Здебільшого, аби отримати дозвіл на відвідування дитячого закладу, головний лікар своїм наказом створює комісію з питань щеплень, яка й вирішуватиме це питання.

Нерідко батьки стикаються з відмовою зарахувати дитину до школи. При цьому працівники освіти посилаються на ту саму статтю 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», забуваючи при цьому, що, по-перше, керуючись частиною 1 статті 8 Закону України «Про загальну середню освіту», школа не є дитячим закладом, а по-друге, що згідно зі статтею 53 Конституції України загальна середня освіта в Україні є обов'язковою. А тому, у будь-якому випадку, така відмова виявиться неправомірною.

Якщо вам потрібна юридична консультація, звертайтеся до фахівців проекту «Ти і право» за телефоном (безплатно зі стаціонарних і мобільних телефонів):

0 800 21-22-23
(працює цілодобово)

Діамант на березі Чорного моря

Наталія СТОРОЖИК,
Київ – Одеса – Іллічівськ – Чорне море – Батумі

Батумі – місто і порт, столиця автономної республіки Аджарії, мальовничо розкинулося в Батумській бухті на південно-східному узбережжі Чорного моря, за 20 км від державного кордону Грузії з Туреччиною. Це кінцевий пункт Грузинської залізниці і Кримсько-Кавказької пароплавної лінії. Район Батумі є найтеплішим на чорноморському узбережжі Кавказу з його вологим субтропічним кліматом.

Рік заснування Батумі невідомий, але за стародавніх часів на його місці існувало грецьке поселення Батіс. У середні віки місто називалося Батомі та входило до складу Грузії. В другій половині XVI століття його захопили турки, а 1878 року місто приєднали до Росії під назвою Батум. На початку XX століття Батумі перетворилося на значний промисловий центр Закавказзя (11 тис. робітників).

Вечірнє місто потопає в світлі ліхтариків, усе узбережжя від Батумі до Кобулеті (курорт неподалік Батумі), а це понад 20 км, світиться яскравими вогнями. Здалеку помітні верхівки гір, вкриті снігом, а внизу – зелені мандаринові дерева з жовтими соловидними плодами. Нічна прогулянка містом справляє незабутнє враження.

Зранку група українських журналістів, які приїхали до Грузії для обміну досвідом, проходить митний контроль і вирушає на зустріч із мером міста та нашим представником з України. У мерії відбувається конструктивна розмова з актуальних питань, важливих для кожної країни: розвиток торгівлі, освіти, медицини, інфраструктури

міста, туризму. Далі, прямуючи до департаменту туризму, переконуєшся, що дійсно, після тих семи років революції, коли тяжко було грузинському народу виживати, зміни на краще таки відбулися. Про це свідчать дороги, будинки, магазини, набережна, парки, сквери, гірськолижний курорт, будинок правосуддя (суцільно скляний, прозорий як на долоні), християнські храми, збережені та відтворені нинішніми поколіннями, пам'ятники міфічним героям, символам Грузії та пам'ять про вічних героїв, синів свого народу, таких як Шота Руставелі. Вдячні нащадки викарбували вздовж центральної алеї його мудрі вислови на плитках, по яких ступає нога кожного, хто приїздить на гостини, але зроблені вони зі сплаву, що ніколи не зітреться, а лише шліфується від дотику. Відтак кожен, хто пройде алеєю, на все життя запам'ятає життєву мудрість поета, що прославив на весь світ свій грузинський народ.

Але найбільше вражає Батумський ботанічний сад ім. Краснова, де зібрано зразки тропічної та субтропічної флори. Ось суботворний красень, якому немає аналогів у

світі, височіє над рівнем моря. Квіти, квітучі дерева, фруктові сади... Саме тут розумієш, чому з такою гордістю говорять грузини про те, що хочуть зробити місто Батумі діамантом Чорного моря.

Затишний ресторанчик на березі моря, де відтворено невеличке посе-

лення Грузії в мініатюрі, на зразок нашого музею просто неба в Пірогові, що під Києвом, ще раз підтверджує впевненість грузинів у завтрашньому дні. Традиційна гостинність, особливості архітектури й інфраструктури і, звичайно, скрізь популярна грузинська кух-

ня залишають незабутнє враження.

Ринок у Батумі схожий на всі ринки світу – море людей і розмаїття товарів. Але кожен ринок, звичайно, має свою родзинку. Тут це особливий сир, хурма та безліч сушених фруктів, які для тривалого зберігання готуються за давніми

секретними рецептами, відомими лише господаріні, в сім'ї якої вони зберігаються роками.

Сповнені враженнями й емоціями, щасливі туристи повертаються до свого красеня-лайнера, що прямує до українських берегів. У гостях добре, але вдома краще.

«В ЖИТТІ Є ЩОСЬ КРАЩЕ...»

Загалом ця оповідь – з історії незвичайних пам'ятників, які виникають, як правило, невіпадково й неадаремно. Хто не знав і хто з нас не любив чудового українського театрального й кіноактора Миколу Яковченка?! Актора здебільшого комедійного, який, проте, вмів сягати вершин

чистопробного драматизму. Назагал це незабутній Сірко, батько Проні Прокопівни («За двома зайцями»): «Ви, Секлето Пилипівно, що-то одно, а ми – що-то друге», кумедний і зловісний Довгоносик («В степах України»); «І в дальній путь на долге года...» або «міщанин у дворянстві» Мартин Боруля: «Бо-руля чи Бе-руля?» Десятки ролей у театрі й кіно; кожна – незабутня. Актор пішов з життя майже сорок років тому, та його досі пам'ятають.

У 2000 році, до сторіччя з дня народження народного артиста України Миколи Яковченка, йому встановлено цікавий пам'ятник у скверіку біля театру імені Івана Франка: на бронзовій лаві вільно, невимушено сидить-відпочиває Микола Федорович, тримає в руці згорнуту газету, біля його ніг – улюбленець, така Фан-Фан. Скульпторам (Володимир і Олексій Чепелики) вдалося ідеально відтворити риси та вираз обличчя актора й так використати

простір і пропорції, що вся скульптурна група сприймається, мов жива, і лише підійшовши впритул, переконаєшся, що це пам'ятник. Майже аналогічний встановлено в рідному місті актора – Прилуках на Чернігівщині. Про це подбав мейценат Юрій Коптев, родом прилучанин, який не забував бачківщину. «...Моїм землякам хотів показати, що в житті є щось краще, і за ним не потрібно далеко їздити», – зауважив він свого часу.

ЛАУРЕАТ

«УСЬОГО» П'ЯТСОТ ТИСЯЧ ЄРОГЛІФІВ

Очікуючи на вердикт (справжнє ім'я Гуань Мое). А його літературний псевдонім буквально перекладається як «Мовчи». Мо Янь є автором 11 романів і понад 70 оповідань, із яких найвідоміші твори – «Червоний гаолян» (за романом знято художній фільм) та «Країна вина». В Інтернеті вже можна прочитати уривки з роману «Цзюю» («Країна вина») у російськомовному перекладі Ігора Єгорова.

ОТАКОЇ!

ЛЕОНАРДО Й ЦІКАВИЙ ПРОТОТИП

Створюючи свій шедевр «Тамна вечера», Леонардо да Вінчі достатньо легко подолав таку складність, як мистецтво зображення антиподів, тобто Добра (образ Ісуса Христа) й Зла (зрадник Іуда). Христос на картині сидить ніби вище за інших, в ореолі світла – й це підкреслює його високі духовні застави, а водночас і від'єднаність від учнів, іще не готових до таких висот. Іуда ж затемнений, психологічно відділений від решти учасників трагедії, наче з вічної печаткою провини... Але найбільше вражає те, що, як виявилось, Христос та Іуда написані з однієї людини! ...Якось, шукаючи відповідні моделі для картини, Леонардо звернув увагу на одного хориста й запросив його до майстерні позувати для образу Христа. А от знати «луду» довго не вдавалося. Після тривалих пошуків Майстрові трапився брудний та обірваний чоловік, який лежав у стінній канаві. Його притягли до собору, поставили на ноги – й художник втілює на полотні всі вади й пороки, які «прочитав» на обличч'ї жибрака. Коли ж той нарешті прийшов до тями й побачив намальоване, то злякано вигукнув: «Я вже бачив цю картину раніше!» Він пояснив, що три роки тому, коли він співав у хорі й життя його було сповнене крашких мрій, «якийсь художник» написав із нього Христа.

ІНШИЙ РАКУРС | МЕДІА ВІЛЬНО ТРАКТУЮТЬ ЖИТТЯ СПІВАЧКИ

ВЕЛИКА СОЛОМІЯ І ДЕЩО «В ДУЖКАХ»

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

Нині, в період святкування 140-річчя з дня народження й 60-річчя з дня смерті геніальної української співачки Соломії Крушельницької, а втім, і рік тому, й позаторік, і ще раніше – всі причетні до цієї теми й усі зацікавлені знову й знову заглядають її біографію, вишукують портрети та документи, пишуться львівською музейною експозицією, пишуть книжки тощо. Загалом матеріалів про життя й творчість Соломії Амвросіївни тепер безліч, плюс створено низку документальних фільмів, тож, як мовиться, долучайся – не хочу.

Але ж усе й завжди з чогось починається. Так само з чогось, а точніше, – «з чогось» починалися й широкі нинішні знання наших сучасників про велику землячку. Zaxid.net називає їх у хронологічному порядку: «львівський мистецтвознавець Іван Деркач (автор видання 1956 року «Славетна співачка. Спогади й статті про Соломію Крушельницьку») та музикознавець із Києва Михайло Головащенко».

І все ж пальма першості у вітчизняному солемізнавстві належить видатному музикознавцю й дослідникові, заслуженому діячеві мистецтв України Михайлу Головащенку. Фактично саме його невтомна багаторічна праця, особисті знайомства із сучасниками співачки, поїздки, широке листування з десятиліттями й сотнями митців, офіційних осіб, із театрами, музеями, муніципалітетами, бібліотеками тощо в десятках країн дали той неопізнаний фонд-скарб спогадів, документів, світлин, листування, що склали його заслугу перед Україною, зокрема й у цьому контексті, згадувалися й нагадувалися частіше. Якщо говорити про згада-

Портрет Соломії Крушельницької пензля Богдана Сойки

подали українському народоді правдивий та повноцінний образ величній Соломії. Саме особистий архів Михайла Івановича, подарований Музично-мемо-

ний zaxid.net роман-біографію співачки авторства В. Врублевської, то він містить таку кількість фактологічних помилок і перекохань, що вважати

точностями у фільмі Олега Фіалка «Повернення Баттерфляй»), гадаю, зайве й лише затьмарює світлу, чисту та величну постать високоморальної, інтелектуальної й шляхетної людини, унікальної, неперевершеної співачки, якій вклонявся й аплодував увесь музичний світ.

Децю розчарував і двохилинний репортаж 5-го каналу ТБ «У Львові відзначають 140-річчя Соломії Крушельницької» з приміщення Музично-меморіального музею. Хронометраж – крихітний, але автор сюжету примудрилася двічі назвати Крушельницьку «тендітною українкою» (звідки таке означення?), двічі подати фрагмент запису арії Чіо-Чіосан з опери Джакомо Пуччіні «Мадам Баттерфляй», причому вдруге – після слів «тендітна українка чи не найкраще виконувала опери Вагнера, які вимагали сильного голосу та виняткової майстерності». Нарешті, оператор надовго (хронометр ж хронометражу) сфокусував увагу телеглядача на портреті співачки, що справді є окрасою музейної експозиції. Його автор – художник Богдан Сойка, проте в ре-

«У перші десятиріччя ХХ століття на оперних сценах світу царювали чотири особи чоловічої статі – Баттістіні, Карузо, Тітта Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їхніх висот і стати нарівні з ними. Це Соломія Крушельницька».

Рінальдо Кортопассі, італійський музикознавець

ріальному музею Соломії Крушельницької у Львові, склав основу цієї експозиції. Дуже хочеться, аби його заслуги перед Україною, зокрема й у цьому контексті, згадувалися й нагадувалися частіше. Якщо говорити про згада-

книжку серйозним джерелом, мабуть, не варто. До речі, я знаю ще одного новітнього автора, котрий цілком серйозно прагнув дослідити, чи завинила Соломія в душевній хворобі молодшої сестри Нусі (Ганни). Все це (включно з не-

портражі про це ані слова. Журналістка й оператор тут вочевидь «розійшлися», як часом посередній співак «розходить» з оркестром. Тим часом відомо, що точність у фактах, датах, назвах – найголовніша чеснота дослідника.

СПОРТ

ЯНА ШЕМЯКІНА – ЗАСЛУЖЕНИЙ МАЙСТЕР СПОРТУ

Наказом Державного комітету молоді та спорту України олімпійської чемпіонці Яні Шемякіній присвоєно почесне спортивне звання «Заслужений майстер спорту України». Саме Яна у турнірній шпалі на змаганнях XXX Олімпійських ігор, що цього літа проходили у Лондоні, здобула першу для України золоту медаль, здобувши у фіналі німкеню Бріту Хайдеман із рахунком 9:8. Нагадаємо, що львівська фехтувальниця, крім того, чемпіонка Європи 2005 року, тріумфаторка Універсіад 2005 та 2007 років, переможниця Гран-прі у 2010 та 2011 роках. Підопічна заслуженого тренера України Андрія Орліковського також неодноразово стала призеркою етапів Кубка світу.

ПАУЕРЛІФТИНГ | УКРАЇНЦІ ПЕРЕПИСУЮТЬ РЕКОРДИ

ВИЖАЛИ НАЙВИЩІ ДОСЯГНЕННЯ

У далекому пуерторіканському місті Агуаділла відбувся 42-й чемпіонат світу з пауерліфтингу серед чоловіків і 33-й чемпіонат світу серед жінок, у яких за перемогу учасники з 42 країн світу. Наші співвітчизники завершили змагання з високими командними та індивідуальними результатами і встановили кілька рекордів світу, Європи та України.

У представниць «слабкої» статі прогнозовано порадувала дворазова переможниця Всесвітніх ігор, чемпіонка світу Лариса Соловійова (вагова категорія до 63 кг), яка показала підсумковий результат (присідання з вагою+жим+тяга) – 633 кг. Лариса потішила уболівальників двома рекордами світу – у жимі лежачи

та сумі триборства. Також вона перемогла в абсолютному заліку серед жінок, інформує сайт Національної Федерації пауерліфтингу України.

Олена Козлова (до 84 кг) у четверте стала чемпіонкою світу, повторивши до-

сягнення славетної української спортсменки Олени Жуківської – 660,5 кг. Олена також стала авторкою рекорду світу – у тязі становій.

У ваговій категорії понад 84 кг Інна Оробець із підсумковим результатом 637,5 кг виявилася другою.

А найлегша представниця нашої збірної Анастасія Дерев'яно (до 52 кг) посіла третє місце – 465 кг.

Загалом українська жінка збірної вдруге за всю історію виступів на чемпіонатах світу стала найкращою!

У чоловіків у ваговій категорії до 83 кг Андрій Наньєв у запеклій боротьбі здобув «срібло» – 915 кг, а Володимир Рисев забезпечив собі «бронзу» – 910 кг. Натомість у ваговій категорії до 93 кг Михайло Буланний втретє став чемпіоном світу – 960 кг, а Сергій Білий на дебютному для себе чемпіонаті світу одразу завоював «срібло» – 945 кг.

У ваговій категорії до 105 кг Вадим Довганюк, який уперше брав участь у змаганнях такого рівня, з результатом 1035 кг посів третє місце. При цьому Вадим у кожному підході у жимі лежачи встановлював рекорд світу. Валерій Карпов (до 120 кг) змушений був задовольнитися третім місцем із результатом 1032,5 кг.

А от у ваговій категорії понад 120 кг Віктор Тесцов здобув яскраву перемогу – 1147,5 кг! Українець встановив рекорди світу у жимі лежачи і в сумі триборства, а також став третім в абсолютній першості чемпіонату.

Загалом чоловіки здобули два «золота», два «срібла» і три «бронзи», посівши у підсумку друге загальнокомандне місце.

коротко

КІКБОКСИНГ

МЕДАЛЬНИЙ ЗДОБУТОК В АНКАРІ

4 листопада у Туреччині фінішував чемпіонат Європи з кікбоксингу WAKO у розділах лоу-кік, лайт-контакт та К-1. Загалом нагороді змагань виборували 496 бійців із 30 країн Старого Світу.

Українські спортсмени не пасли задніх і завершили змагання з 13 нагородами в активі, серед яких чотири золоті, п'ять срібних і чотири бронзові медалі, повідомляє офіційний сайт Держслужби молоді та спорту України.

На найвищу сходинку п'єдесталу пошани піднялися Дмитро Кирпань (лоу-кік, вагова категорія 81 кг), Дмитро Безверхий (лайт-контакт, 57 кг), Катерина Соловей (лайт-контакт, 55 кг) і Наталія Мартохіна (лоу-кік, 56 кг).

Зовсім трохи не вистачило для перемоги на турнірі Олександр Желепі (лайт-контакт, 94 кг), Людмила Біляєвіч (лайт-контакт, 50 кг), Костянтин Деморезькому (лайт-контакт, 63 кг), Ігорю Кадру (лайт-контакт, 74 кг) та Юрію Зубчуку (лоу-кік, 86 кг).

Бронзові нагороди здобули Надія Хаєнок (лоу-кік, 81 кг), Едгар Саркісан (лоу-кік, 91 кг), Антон Зубов (лайт-контакт, 69 кг) і Володимир Демчук (лоу-кік, 67 кг).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ОСВІТЯНИ ВИЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

ВОЛЕЙБОЛЬНІ ПРИСТРАСТІ СПАРТАКІАДИ

Марія Немеш,
голова Свалявського РК профспілки працівників освіти

Спортсмени довели своє право боротися за перемогу в напружених відбіркових зустрічах. Крайню на майданчику виявилася волейбольна дружина зі Свалявщини. Вклад у перемогу зробили Василь Плоскіна (тренер ДЮСШ), Іван Левко (учитель фізкультури Свалявської ЗОШ І–ІІІ ст. № 1), Василь Скукіс (тренер ДЮСШ), Іван Коваль (учитель фізики Березниківської ЗОШ І–ІІІ ст.), Ми-

хайло Куліш (учитель фізкультури Березниківської ЗОШ І–ІІІ ст.), Віталій Пазан (директор Дусинської ЗОШ І–ІІІ ст.), Михайло Папіш (учитель фізкультури Свалявської ЗОШ І–ІІІ ст. № 3) і керівник команди Володимир Попович (учитель Свалявської ЗОШ І–ІІІ ст. № 3). Разом з тим уперше взяла участь в обласних змаганнях «Сімейні старті» молода родина Реблян (мама Н. Реблян – психолог Свалявської ЗОШ І–ІІІ ст. № 3, батько В. Реблян – майстер районної електромережі, Денис Реблян – учень

3-Б класу Свалявської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 3). І хоча у підсумку свалявці посіли восьме місце, утім радість від поїздки та пережиті почуття спортивного азарту певною мірою компенсували їм відсутність нагород і будуть стимулом працювати для перемоги в майбутньому, яка обов'язково прийде – у цьому впевнений Денис Реблян. Традиційно допомогою в підготовці спортсменів та проведенні змагань надали відділ освіти Свалявської РДА та РК профспілки працівників освіти.

ТЕНІС

БУБКА-МОЛОДШИЙ ВІДБУВСЯ ПЕРЕЛОМАМИ КІНЦІВОК

Український тенісист, який випав з вікна будинку у Парижі, був прооперований у лікарні імені Жоржа Помпідю. За словами медиків, операція пройшла вдало.

Як повідомляється у прес-релізі Федерації тенісу України, унаслідок нещасного випадку Сергій Бубка-молодший дістав переломи ноги та руки. Сергій та його родина дякують усім за підтримку та висловлюють подяку працівникам лікарні Жоржа Помпідю за турботу та

професійну допомогу. Бубка-молодший сподівається якнайшвидше почати відновлення після травм. Нагадаємо, що Сергію Бубці-молодшому 25 років, він посідає 182-гу позицію у світовому рейтингу й регулярно виступає за збірну України в матчах Кубка Девіса.

КРОТИ ЗОВСІМ НЕ СЛІПІ

Дослідження останніх років спростували існуючу думку про те, що кроти сліпі, оскільки живуть під землею. Насправді ці тварини мають досить гострий, хоча й обмежений, зір. А проникаюче світло слугує для них сигналом небезпеки, адже означає тільки те, що до норі вдерся чужак.

ДІДУСЬ ФРЕЙД ЗАВЖДИ АКТУАЛЬНИЙ

У Києві відкрився Музей сновидінь, у якому відвідувачі мають змогу поговорити про власні сни й спробувати їх «розшифрувати», побувати на сеансах психоаналізу та попрактикуватися в іноземних мовах. Головне в цьому музеї – не експонати, а люди, живе спілкування. У чотирьох зонах закладу розташовано книгарню, виставковий зал, кабінет психоаналізу, лінгвістичний

кабінет. Є й чимала скриня сновидінь, де можна лишити на зберігання все, що стосується власних снів: записи, книжки, будь-які предмети. Лише завважити, що екскурсії відбуваються за повної темряви, з ліхтариками. Отже, таємничість і навіть містичність – гарантовані!

ТАІСІЯ ПОВАЛІЙ ВІДМОВИЛАСЬ ВІД КОНЦЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАРАДИ ПОЛІТИКИ

Популярна українська співачка Таїсія Повалій нещодавно зробила сенсаційну заяву. В своєму інтерв'ю вона зізналася, що з наступного року припинить свою концертну діяльність. Повалій вирішила залишити сцену для того, аби цілковито присвятити себе роботі в парламенті. Проте, чим саме Повалій буде займатися під час своєї політичної діяльності, співачка поки уявляє слабо. Нині ж вона ще не готова до насиченого ділового графіка і не має жодного досвіду в політиці.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП 12–18 листопада

ОВЕН Чудовий тиждень для нового старту. Якщо ви хочете чогось досягти, просто зробіть це. А нагорода обов'язково знайде свого героя.

кому варто менше розповідати і ще менше показувати.

ТЕРЕЗИ Дехто з вашого оточення може вас дуже здивувати. Тиждень буде вдалим для врегулювання можливих конфліктів, налагодження стосунків.

ТЕЛЕЦЬ Цей тиждень буде відносно спокійним і стабільним. Тому можете сміливо призначати зустрічі, вести переговори, планувати майбутнє.

СКОРПІОН Вам слід дещо змінити своє ставлення до близьких людей. Можливо, хтось із вас щось не так зрозумів і зробив хибний висновок.

БЛИЗНЮКИ Ви повною мірою відчуєте всю силу пристрасі. Йдеться не тільки про особисті стосунки, а й про хобі, бажання мати якусь річ або відвідати якусь місцевість.

СТРЕЛЕЦЬ Налаштуйтеся на вирішення матеріальних питань. Найперше, що потрібно зробити – порівняти свої заощадження і поточні потреби.

РАК Стан здоров'я може вас трохи засмутити. Але на цьому тижні воно знадобиться вам для того, щоб реально зайнятися плануванням і менеджментом.

КОЗЕРІГ Саме час торопати за себе і свої досягнення. Але радість має бути прихованою, інакше вона триватиме недовго.

ЛЕВ Цей тиждень варто присвятити переговорам і зустрічам. Але спочатку потрібно розробити чіткий план тижня, що потрібно зробити найближчим часом, а потім уже його реалізувати.

ВОДОЛІЙ Подбайте про відновлення своєї загубленої репутації. Час нагадати про себе вашим знайомим, які можуть бути вам корисними.

ДІВА Будьте обачними й уважніше придивайтеся до людей, яким ви довіряєте. Цілоком можливо, що серед них є ті,

РИБИ Зробіть відчайдушний крок і зателефонуйте тим, із ким ви посварилися. Адже згідно з розташуванням зірок вам є, що сказати один одному.

«Усе найкраще – дітям!» (Світлана Андріївна Горшкова – керівник Зразкового ансамблю дитячого танцю «Щасливе дитинство» клубу ім. К. Ф. Ольшанського ПАТ «Завод «Екватор»», переможця конкурсу «Золотий лелека»)

Константин АРЖАТКІН, голова профкому ПАТ «Завод «Екватор»

ФОТОКОНКУРС

З метою широкого висвітлення професійної діяльності працівників різних спеціальностей, вікових категорій, пропагування безпечних і здорових умов праці, діяльності профспілок, спрямованої на захист конституційних прав та свобод працівників, Федерація професійних спілок України і газета «Профспілкові вісті» проводять фотоконкурс на тему «За гідне життя людини праці». Конкурс триватиме впродовж жовтня – листопада 2012 року. Участь у фотоконкурсі може взяти кожен, хто захоплюється фотографією та бажає підготувати фотороботу відповідно до його тематичної спрямованості, вимог до виготовлення та оформлення робіт. Учасники фотоконкурсу мають надіслати свої фотороботи в електронному вигляді до 20 листопада 2012 року інформаційно-аналітичного центру ФПУ на адресу media@psv.org.ua (з приміткою «на фотоконкурс»), вказавши при цьому повну пошту та електронну адресу, прізвище, ім'я, по батькові та контактний телефон автора фотороботи. Положення про фотоконкурс розміщено на офіційному веб-порталі ФПУ. Не розсилаються матеріали, які надійшли після 20 листопада 2012 року. Надіслані фотографії не повертаються. Організатори залишають за собою право використовувати фотороботи під час проведення подальших виставок, підготовки та видання

інформаційних матеріалів, публікацій тощо з збереженням права інтелектуальної власності автора фотороботи. Підбиття підсумків фотоконкурсу, оцінювання надісланих фоторобіт та визначення переможців згідно конкурсної комісії. Результати конкурсу будуть оголошені 1 грудня 2012 року. Переможці отримують грошову винагороду: I місце – одна премія 1500 грн; II місце – одна премія 1000 грн; III місце – дві премії по 500 грн. Народження переможців проводиться у грудні 2012 року. Інформація про результати фотоконкурсу оприлюднюється в газеті «Профспілкові вісті» та розміщується на офіційному веб-порталі ФПУ. Кращі фотороботи буде виставлено на другому поверсі Будинку спілок, а також у фототижні Профінформу, розміщено на офіційному веб-порталі ФПУ і надруковано в газеті «Профспілкові вісті». За додатковою інформацією звертайтесь до Анатолія Лисенка за тел.: (044) 278-17-37.

Інформаційно-аналітичний центр ФПУ

КОНКУРС | ВАШІ 100 ГРИВЕНЬ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 44-го, номера «ПВ» переможців, на жаль, не виявилось. Пропонуємо і в цьому номері спробувати знайти помилку та повідомити про неї електронною поштою profvisti@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042. Хто зробить це правильно та швидше за всіх, одержить сто гривень.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті». ВІТАЄМО Мирона Кулинична з м. Тернополя, який правильно розгадав сканворд у № 44.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Blank form for identification code and address.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 44

Grid of words and their solutions for the crossword puzzle.

Large crossword puzzle grid with clues and solutions.